

Ji gera çiyayên Botan
'Netirse! Nobedarên
çiyayan êdî heval in'

Emin Terzî

Rûpel 16

Te çavên xwe kutaye valahiya meferê. Dixuye ji bişîrîna rûçikê te. Roj dê bi xweşî li me tevan derê

Bi livbaziyan gerîla û protestoyên girsên gel re, êdî ceng pêl dide û hêdî hêdî

Kurdistan germ dibe

● Cenga ku ji nû ve ji 8'ê Heziranê û vir ve dest pê kir roj bi roj xurttir û germtir dibe. Gelê Kurd ê ku di pêvajoya şerrawestîne de li gor talimatên PKK'ê tevgerên girseyî pêk nedianîn, bi îlankirina cengê ve hêdî hêdî xwe tev da û bi girtina kepeng û qontaxan ji nû ve dest bi protestoyên girseyî kir. Protestoyên ku peşî li Botan, Serhad û Xerzan xwe nişan dan, di nav du sê rojan de pêl dan heta Mersîn û Edenê.

● Di heftaya derbasbûyî de li nêzîkî deh bajarên Kurdistanê yên wek Lice, Silopî, Bismil Misircê, Mêzgir, Îdir, Amed û bajarên Tirkîyê Edenê û Mersînê gelê Kurd bi beşdariyeke pirr mezin kepengên xwe girtin, qontaxên xwe dadan û dersên dibistanan boykot kirin.

● Bi zêdebûna operasyonên hêzên dewletê ve livbaziyan gerîla jî zêde dibin û protestoyên gel berfirhetir dibin. Ji bo ku rê li ber protestoyan bê girtin, hêzên dewletê her cure metodên hovane bi kar tîne, bes tevî hemû van metodên dewleta Tirk, gerîla û gel dest dane hev û kêlî bi kêlî meşa xwe xurttir dikin.

DI VÊ HEJMARÊ DE

Em li hêviya kê ne me hînî Kurdî bike

Selîm

blöck

rûpel 10.

Vîçonik ma

Boxlonij

MÎRÊ REWŞENBÎRAN CELADET BEDIRXAN

Malbata Bedirxan ji malbata **Ezizan e**. Piştî hilwesandina dewleta **Zengî**, hikmê hikumdariya Cizîrê, bi Bedirxan Pasa ketiye destê vê malbatê. Femandariya Bedirxan Pasa, dawîya femandariya vê malbatê û dawîya hikmê mîrekên Kurdistanê seranser e.

Rûpel 12

BI BARKÊŞÊN KURD RE HEVPEYVÎN

Barkêşên taxa li Beyazîde gis Kurd bûn û bi Kurdî bi hev re dipeyvin, diqiryan, dikenyan û bi hev tinaz û henek dikirin, barên giran hildidan ser milên xwe û bi alîkariya hev ew bar li ser kurtanên pista xwe bi cih dikirin û dikisandin.

Rûpel 6

Sevê din min te di xewna xwe de dît. Min wechê te baş nedidit. weke ku tu di nava bagerê de bi! Ewrên reş li derdora te dicû dihat û car caran jî weke pîrebokan ji ewran çêdibû û êrişî te dikirin. Te jî berîka xwe lampayêke weke ya Eladdîni bi sêr derdixist. Bi şewqa wê lampayê. ew ewrên reş jî hev belav dibû û ew pîrebokên ku êrişî te dikirin di cihên xwe de dihiliyan.

Bi berbangê. min hew xwe girt. çawa ez jî nava cihê xwe derketim. min berê xwe da mala Kalemêrê Zana. da ku ji min re vê xewnê şirove (tefsîr) bike. Gava ku min lingê xwe avête hundir. min dît ku. Kalemêr tu bibêjî qey li bendî min bû. pala xwe dabû balgîfa xwe û kî dizane bê çî diponijî? Lê ji rewşa wî dixuya ku. kêfa wî lê bû! Bi rastî ev rewşa wî li xweşiya min çû. tîrsa ku li ser min hebû. jî ser min avêt. Bi dengêkî sivik. min silav lê da. Belê xwedêgiravî dengê min necûye. Dîsa min silav lê da. vê derbê hebekî bi dengêkî bilintir. li min nêrî û bi wecekî kenokî silava min li min vege-rand. Cih pêş min kir ku. ez rûnim. Hebekî jî tîrsa û hebekî jî. jî heyecanê min xwêdan da. Kalemêr. ev halê min dît. destmala xwe direjî min kir. Hebekî bi fedî min destê xwe direjî destmalê kir. min xwêda-

Nameyek ji gerîla re (2)

na xwe paqij kir. lê bēfeyde bû: jî ber ku hîna tesîra xewnê li ser min hebû. min çiqasî paqij dikir min hewqasî xwêdan dida. Kalemêrê Zana ji rewşa min fêhm kir ku. hewalekî min heye. Ji min pirsî: "Ev çî xwêdan û çî helk helka te ye?"

Min xewna ku dîtibû bi kurtasî jê re vekir. Kalemêrê Zana kûr kûr mijûl bû. geh wechê wî xweş bû û geh wechê wî reş û şîn bû. Vê derbê wî jî dēla min vê xwêdan dida. Lê ez jê tirsiyam. min weke wî nikaribû destmal jî bidanayê ku. pê xwêdana xwe paqij bikirana. Ez jê. pê re ketim tayê. Qederek derbas-bû. hebekî wechê wî vebû. Bi wechê wî re wechê min jî vebû. Bi her awayî rihê min û vê Kalemêrê Zane bibû yek û weke ewrên sayî û tarî tevlihev dibû. Kalemêrê zana. hêdî hêdî serê xwe rakir ku ez çî bebînim. jî wechê wî yê berê tîstek nemaye weke ku ez li heyvê binêrim! Bi wechê wî re yê min jî vebû. Kaşo kenîya.

Gote:

Xêr be kurê min. ev jî kengê ve ye ku. min xewnek wiha xweş nebihîstiyê. Tayek tenê di porê min de spî nemaye. ev emrê min de nava êş û kederan de derbas bû.

min pîrr tîşt dît. pîr tomet û şeref hatin serê min û min pîrr tîşt jî gotin! Hinan jî min re gotin dîn e û hinan jî gotin xurifiye. Haa ne ku yek heban jî nedigotin wele wekî wî ye!!! Îcar elhemdülillah dîne weke min pîrr in! Û yên ku ji min re digotin dîne xurifi ye. kêm in. Xewna ku te do dîtiye. min beriya anoka bi şêst salî dîtibû. Ku em vegezin ser xewnê.

Ew gerîlayê ku di nava ba û bagerê de ye: Welatê me yî ku ev çend sal in. di binê destê neyarên hov û xwîn xwaran de ye. Ew ewrên reşî ku li ser serê gerîla re digere: Ewrên biharê ne. ewrên biharê jî. jî xwe tu dizanî. bereket e. Tê wateya sayîbûnê jî! Pîrebokên ku êrişî gerîla dikin: Jixwe ji qeysê ku min xwe dîtiye û ji qeysê ku ez dixwînim gelê Kurd qet bēneyar nemaye. Ew jî neyarên gelê Kurd in.

Hilandina pîrebokan jî. Dawiya zilm û zorê ye. xelasiya welêt e. rojên azad û serbixwe ne!"

Kalemêrê Zana serê xwe bi serbilindî berî ber xwe da. Hêstrên wî. hêdî hêdî weke morikên rengînî jî çavên wî digindirîn. Keserek jî kûr ve kişand û bi hêrs serê xwe ber bi jor vekir got: "Xweziya ez ci-

wan bûma. Ez kal im. mirina min nêzik e. Ger ez mirim. rengên ala rengîn gişan neavîjin ser min. Ji ber ku min ew rengên pîroz heq nekiriye. Rengekî tenê bavêjin ser min!"

Van peyvên dawî bi rastî hiş û aqil di serê min de nehişt. **RENKÊ TENE BAVEJIN SER MIN!** Ceza jî vî mezintir heye ku mirov xwe. bi xwe bide xwe!

Dinya li ber çavên min xewirî. çû û hat. nizanîm bê çawa min xwe avêt derve. Weke ez ewrên ku min di xewna xwe de dîtibû. dibînim. Ez qederekî meşiyame. hayê min jî min tune ye. Bi tesîra bayê hênîk hişê min hate serê min ku. ez jî mala Kalemêrê Zana pîrr dîr ketime. Û berê min li çiyayên pîroz e. ber bi te ve tēm.

Min li halê xwe nêrî. li êşa bedana xwe nêrî. dilê min bi min şewitî û min gote qey ez ne xort im. ez jî weke wî Kalemêrê hanê kal im. Û ku ez di vî halî de mirim jî bila rengêkî tenê bavêjin ser min. lê bila Sor be. Ji ber ku min rengên din heq nekiriye!

Xewn û rewşa me ev e pis-mam. Hêvî û stara me tu yî. Ez di bextê te de me. tu jî bisitirîn. Her tîşt jî me nayê. Van rojan neyar har bûye. Haya te jî te hebe

Î. Xort

FERHENGOK

- Afirandin:** Çêkirin,
- Afirînêr:** Çêker (Yaratıcı)
- Barkêş:** Hema l(taşıyıcı)
- Barkêşî:** Hemalî
- Beng:** Şeyda (Çılgın)
- Celî:** Sirgun
- Celîkirin:** Sirgun kirin
- Çandinî:** Zireet (Tarım)
- Dêrandin:** Jihevderxistin (Ayıklamak)
- Dik:** Sahne
- Debar:** Xweidarekirin (Geçim)
- Debirandin:** (Geçinmek)
- Guncayîşt:** Qebiliyet
- Herifandin:** Xerakirin (Bozmak)
- Hêrifin:** Xerabûn (Bozulmak)
- Merbend:** Lele
- Nelibar:** Dijraber (Aykırı)
- Nependî:** Sırr, veşarî (Giz, gizem)
- Nig:** Ling (Bacak, ayak)
- Nûnerandin:** Temsilkirin
- Peyarê:** (Kaldırım)
- Qeyd:** Pranga, Zincir
- Rêzefilm:** (Dizi film)
- Rêzenivîs:** Nivîsa çend roj li pey hev te weşandin (Dizi yazı)
- Têkilî:** Eleqe, Pêwendî (İlişki)
- Şêl:** Helwest
- Wech:** Rû, Sûret (Surat, yüz)

Ol û olperestî

Wekî cawa tê zanîn afirandina (derketina) ol jî ber qelstîtiyê. lewaztîtiyê ye. Jixwe ol jî kûrahiya dîrokê ve car carina jî bo mirov û civakan tîstine-qenc anîbe jî. di dema me ya îro de olperestî: lewaztî. kevneperestî. paşverûtî û xweperestî ye (egoîstî ye).

Di Kurdistanê û nava gelê Kurd de cih û maneyêke ol a cuda heye. Bi taybetî jî. jî derketina îslamiyetê vir ve olperestî bûye belaya serê Kurd: jê re cefa. tehde. sirgun. mirin û qetlîamê aniye.

Dibe ku ev gotinên min jî gelek kesan re xerîb û sosret werin. Heta dibe ku gelek kes li min hêrs jî bibin. Lê belê çî dibe bila bibê. divê em jî rastiyan dîr nekevin.

Di dema xelîfetiya Hz. Osman de û di dema belavbûna îslamiyetê de. di Erbil. Amed û Ruhayê bi tenê de jî sed hezarî zêdetir Kurd hatine kustin. Di Erbilê de bi kustinê bi tenê jî ranewestiyane. hovîtiyên

xwe yên herî dawî jî dane nîşandan. Di bin qumandariya Abdulsalam de leşkerê Hz. Osman ên di misilman. gava ketine bajarê Erbilê zilaman hemû di bin sûran de derbas kirine. keç û jinên bêsûc û bêgunê xistine avahiyên û deriyan li ser wan dadane. Ew misilmanên ku doza mafên mirovan dikirin û neheqiyê qebûl nedikirin. li dijî zîna û heramiyê bûn. dest diavêtin. (radibeziyan) keç û jinên bêzar. bêsûc û bêgunê. Ji wê demê bi şûn ve. malbateke nû peyde bû. Ev malbata ku peyde bû ne Kurd e û ne Erebe. Ew malbat heyîna xwe heta dema îro jî meşandine.

Ne wê demê bi tenê piştî wê demê jî. ol li gelê Kurd bûye bela. Di dema xelîfe Osman de. gotin ku jî ber nebûne misilman em wan dikujin. Di dema serhildana Sêx Seîd û Dêrsimê de jî berpirsiyarên

Dewleta Tirk gotin doza misilmaniyê dikin. paşverû ne lewma em wan dikujin.

Ev rewş jî wisa bi dinyayê dan hesandin. Heta bi welatên sosyalîst jî bi vî rengî dan qebûl kirin. Îro jî. jî bo PKK'ê dibêjin ew nê misilman in. Bêol in. Ermenî ne. kafir in. Ji ber vê yekê qetla wan helal e. Lewma kesên welatparêz. demokrat û durist di bin siya ol de. bi navê Partiya Xwedê "Hizbullah" dikujin.

Îro em dinêrin ew kesên ku doza ol dike û olperestî xuyan. hemû jî şexsiyeta civakî dîr in. Hemû xweperest in. mafên xwe yên şexsî di ser her tîştî re digirin. دنیا xwe li ser berjewendî û jiyana şexsî ava kirine. Ji ber vê yekê gerdûna ku tê de dijîn pîrr teng û biçûk e. Her wiha nêrîna wan a li cihan û mirovan jî wisa ye. Lewma nikarin hemû bûyerên cihanê bibînin.

Daxwaza me ew e ku. ew jî di nav gerdûna me ya mezin. fireh û ronahî de cih bistînin.

Seyfettin Özcan

Xewnên min rast dibin

Îro roja Yekşemê ye. Li Stenbolê pîrr germî heye. Hew maye ez bifetisim. Ji îskeleya Kadiköyê rojnameya Özgür Gündemê distînim. Xwe bi zorê digihînim keştiyê (gemî-vapur). Li derve rûdinim. Keştî rabû. Li ber çavên min deryayeke mezin heye. Ji Kadiköyê heta Karaköyê nêzikî 20 deqîqan li ser deryayê me.

Rojnameya xwe ya Özgür Gündemê vedikim. Lingên xwe dirêj dikim û dest bi xwendina wê dikim.

Di rûpela yekemîn de gelê Kurd dibînim!... Gündem dinivîse: "Gelê Kurd jî bo yekîtiyê û azadiyê meşiya. **PKK, PSK, KAWA, YEKBÛN, PRK, KUK, TSK, HEVGIRTIN-PDK**

Ez demekî di HEP'ê de dixebitîm. Di wê demê de. Kurdên Başûr jî ber zilma Sedam direviyan Tirkiyê. Me jî bo wan kinc. nivîn. bataniye berhev dikirin. Di wê demê de. min gelê Kurd hinekî din jî nêzik ve nas kir. Sloganeke min hebû: "Li kî-

jan welatî dibin bila bibin em hemû Kurd in. em giş yek in. jî me re tenê tîstekî divê: Yekîti!"

Yekîtiya gelê Kurd li Ewrûpa pêk hat. Xewnên min rast dibin. Jinên Kurd. kincên xwe yên neteweyî li xwe kiribûn. Ala xwe ya rengîn dabûn destê xwe. Rûyên wan dibişirîn. çavên wan dibiriqîn. Xortên jî 14'an ta 20 salî Bonn dagirtibûn. Kurd jî hemû deverên dinyayê hatibûn. Ji 100 hezarî zêdetir bûn. Ji bo yekîtiyê û azadiyê diqiriyên. Ji parlamentoyên Ewrûpa gelek parlamenter jî hatibûn meşê. Tevan digot: "Îro roja Kurdan e. Ji çiyayên Kurdistanê hêviyêke mezin dizê.

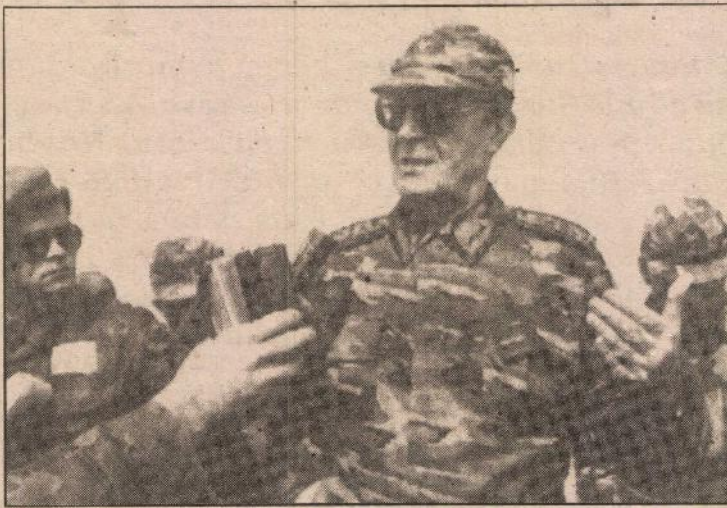
Ev hêvî jî gelê Kurd re pîroz be. Gelên Ewrûpa li cem gelê Kurd in. Em jî Kurdistanê re demokrasî û azadî dixwazin. Bijî Kurdistan azad."

Em jî dibêjin Bijî Kurdistan: bijî yekîtiya gele Kurd.... Em careke din banga xwe ji dewleta Tirk re nû dikin: Em astiyê dixwazin!...

Yurda Kaya

Tehdîta Doğan Güreş

Li ser bûyer û livbaziyan ku piştî şerrawestîne li Kurdistanê zêde bûn, Serokê Artêşa Tirk Doğan Güreş, dest bi tehdîtan kir. Roja 11'ê Hezîranê Doğan Güreş di gera xwe ya Diyarbakir de bi axaftinekê gelê Kurd tehdît kir.

Güreş li Amedê gelê Kurd bi îmhakirinê tehdît kir

Navenda Nûçeyan—Rayedarên dewleta Tirk, li aliyekî behsa demokrasî û mafên mirovan dikin. Li aliyê din gelê Kurd bi qetlîam û qirkirên tehdît dikin. Weke tê zanîn İsmet Sezgin di 31'ê Gulanê de, bi awayekî nîveşkere gelê Kurd bi qirkirinê tehdît kiribû. Vê carê jî Serokê Artêşa Tirk Doğan Güreş li Diyarbakir bi şeweyekî vekirî tehdît kir. Doğan Güreş di 11'ê Hezîranê de bi çend qumandarên leşker re Waliyê

Herêma Rêveberiya Taybetî Ünal Erkan ziyaret kir û li meqamê Ünal Erkan. Güreş li şer bûyerên Kurdistanê, gote ku wê heremê ji "eşqiyayan" paqij bike. Güreş di axaftina xwe de wiha got: "Ez çima hatime vir. Ji wê rojê ta niha li vir çî qewimî, lazim bû çî bihata kirin û em divê çî bikin, ji bo li ser van mijaran bi hevalan re bipeyivim ez hatim vê derê.

Planên me tunin? Helbet hene. Divê ev qet neyê

ji bîr kirin û miletê Tirk bizane ku, eşqiya wê di wextekî herî nêzîk de bê pakîjirin. Bila gumana tu kesî ji vê tune be." Di axaftina xwe de Güreş gelê Kurd bi awayekî eşkere tehdît kir û gotinên xwe wiha domandin: "Li heremê (Kurdistanê) hindik be jî, kesên ku xaîntiyê dikin hene. Bila ew dev ji xaîntiyê berdin, nexwe wê paşî poşmam bibin." Eynî roj, Doğan Güreş vegeriya Enqerê

HAWAR

Dilbixwîn

Ji min nepirsin Ji xwe bipirsin

Ji mîj ve ye, ez lê digirim. Sal di ser salan re derbas bûn, mehan xwe gihandine hev, şevan eniya rojê ramûsandin, dem derbas bû, pîrr dirêj kir. Berê xwe didim her çar aliyan, li nava miriyan, li nava zindiyên, stêrkên ezmanan yeko dijimêrim, bi rojê re tême hilat, bi rojê re diçim ava, bi tîrêjen serê beyanê re kulîlkan, nêrgizan, sorgul û beybûnan dipişkivînim... Bi tavan re, bi ewran re, bi sirra serê sibehê re digirim, bi dayîkên şehîdan re dilîlînim, lorîkan dixwînim, bi teyran re difirim û bi ciwanên Kurdan re tîfinga xwe hildigirim û berê xwe didim meskenên azadiyê, çiyayên Kurdistanê, lê digirim, lê digirim, lê nabînim.

Ji min nepirsin tu li kê û li çî digirî. Ji min nepirsin tu çima nabîni? Ezê çawa bersiva we bidim? Ezê zimankî ku bikaribe bersiva pîrsa we bide ji ku bînim?! Ezê bi

Gelo, êdî mafê min tune ye ez bibêjim girîng e dîroka dinyayê ji nû ve were nivîsandin? Heqê min tune ye ez bibêjim divê arşîva dinyayê di bin çavan re were derbaskirin? zagonên cîhanê bi vî awahî qebûl nakin.

çavan li we binêrim, bi çî lêvan pîrsan bizanibin ji xwe bipirsin, li xwe binêrin, ji xwe bipirsin, bi xwe bibersivînim.

Dîsa jî ez nikarim xwe ragirim, lê ji we tîka dikim, hûnê nebêjin ev çîrokên klasîkî ne, hûnê nebêjin çîrokên wiha dramî ne, ji dramayê netirsin, em bi dramayê mezin

bûn, heke em bersiva pîrsa xwe nebînin, emê bi dramayê jî, ji vî dinyayê bar bikin.

Ev çend hezar sal in, li nasnameya xwe digirime, lê hîna jî westa nebûme, heya ku wê nifûsê nebînim ezê çawa westa bibim! Gelo we ji bilî min tu kes dîtiye ku, bi hezar salan li nasnameya xwe bigere û nebîne? Hem berîka xwe hem jî ya we kontrol dikim li nasnameya xwe digirim, gelekî mixabin li ya biyaniyan, li ya dijmanan rast tîm. Nav, paşnav, ziman... Ne yê min in. Ala li ser bergeyê ne ya min e, ev min gelekî diêşîne, ji lew re carekê li xwe dizivirim û dipîrsim: "Ez û ev!"

Ez li kaxezekî ku çend tîp li ser bin nagerime. Ez li dosyaya xwe ya mezin digirim. Hûn dizanin di wê dosyayê de hemû taybetî û xisletên ku min bi dîrokê ve girê didin hene, nexşeya welatê min, bi rengê kesk û sor û zer li ser hatiye kişandin, ez li wê dosyaya xwe digirim, ezê bibînim, bi zor ji min standine, ezê bistînim.

Çawa mirov dikare her demê bîndest bimîne? Barê bîndestiyê giran e, êdî piştî min ji ber xûz bûye, ez westa bûm, nikarim hilgirim. Ez wî barî navêjime ser milê tu kesî, ji tu kesî naxwazim ku ji ber min ve, wî barî hilgirin; lê hema ez ji niha û şûn ve nikarim hilgirim.

Gelo, êdî mafê min tune ye ez bibêjim girîng e, dîroka dinyayê ji nû ve were nivîsandin? Heqê min tune ye ez bibêjim divê arşîva dinyayê di bin çavan re were derbaskirin? Em zagonên cîhanê bi vî awayî qebûl nakin.

Koleyên koleyên, bîndestên bîndestan ma ne em in? Ên ku panzer zarokên wan dipêçiqînin, ên ku jin, keç û bûkên wan şût û tazî doş dibin berdiwar, bêkes, perîşan; ên ku jiyana ji bo wan qedexa û kuştin bûye para wan... Ma ne em in? Belê li ser rûyê vî zemînê rewşa me wisa ye, gelo heke wisa ye, ez dîsa li bersiva vî pîrsê digirim, em li benda çî ne, çima ranabin û gula azadî û serxwebûnê bêhn nakin?

Kongreya YRWK'ê

Navenda Nûçeyan—Yekîtîya Rewşenbîrên Welatparêzên Kurdistanê (YRWK) di navbera rojên 25. 26 û 27'ê Hezîranê de li Bajarê Kolnê ya Almanya kongreya xwe ya sêyemîn li dar dixê.

YRWK di vî komcivîna xwe de wê li ser avakirina Enstîtuyêke Kurdî, Pirtûkxaneyêke Neteweyî, Saxekî Kurdolojiyê ku girêdayî Estîtûya Kurdî be, komisyoneke zimanzaniya Kurdî, komisyoneke wergerandinê û hwd, radiweste. Di daxuyaniya xwe ya nivîskî de didin xuyan ku, mercên gelê Kurd tê de dijîn zorahî dide ku YRWK gavine girîng biavêjin û di warê candî de sazî û sazandeyên neteweyî ava bikin.

Di vî komcivîna sêyemîn de YRWK dê xebatên xwe yê du salan di ber çav de bi-bihurînin ji bo pêkanîna hedefên ku kirine rojeva xwe biryaran bistînin û komîteya kargêr hilbijirînin.

Kongre di 25. 26. 27.6.1993'yan de li sîgesstr 5/a KÖLN 21. Deutz (li hember Bahnhof a Deutz'ê ye) li dar bikeve

Banga seferberiyê

Navenda Nûçeyan—Roja 13'ê Hezîranê bi îmzeya Komîteya Navendî ya PKK'ê daxuyaniyek ji bo seferberiyê hate belavkirin. Di daxuyaniya PKK'ê ya ku bi sernavê "Gelê Kurdistanê welatparêz, xwe ji seferberiya neteweyî re amade bike." de, ji gelê xwestin ku li hember qetlîamên dewletê şiyar bin.

Di belavoka PKK'ê de bi kurtî ev bang li gelê hatiye kirin. "Gelo tê dev ji çand, ziman, kesayetî, welat û mirovatiya xwe berdî û wek miha qurbanê histûyê xwe deynî ber kêra qatilan? Ma tê li benda qatilan bi da ku werin li gundê te li bajarê te û li mala te, te bigirin û bikujin? Na, divê tewra te ne ev be. Ji ber ku dîroka te jî guherî, êdî te jî heye serokatî, partî artêş û enîyêke ku te diparêze, rê nîsanî te dide, yekîtîya te pêk tîne. Pêseroja te bi temamî hatiye ronîkirin û ji paşerojê hatiye pîskavtin.

Mesuliyeta te jî ew e ku wezîfa bikeve ber te, tu bi serfirazî pêk bîni. Ji bo ku tu bigihîji hedefa xwe û serfiraz

bibi, li hember şerê dewleta Tirk yê topyekûn, tu jî seferber bike. Bi grev, boykot, xwepêşandan, sabotaj û her cure livbaziyan, dijmin ji welatê xwe dirxîne."

Di daxuyaniyê de ji gelê xwestin ku, zarokên xwe refên gerîla bike:

"Ger tu beşdar nebî, lawê xwe, keça xwe bîşîne, cînarê xwe aş bike, milîsiyê bike. Ger tu vî jî nikarî bikî, hovîtiya dijmin ji gelê re vebêje, eger tu wê jî nikarî bîni cih nîfran bike. Tu li ku dijî bijî, yekîtîya xwe damezirîne. Li hember qetlîam, sirgun û girtinan her dem bila çavê te vekirî be. Bala te bila li ser hemû bûyeran be û bîleqe nemîne li hember şerê topyekûn.

Kesên li dijî te şer dike tu jî bi şer bibersivîne. Bila bawerîya te bi gerîlayên beşdarî ku zarokên te ne, bê û îteet bike ji talimatên gerîla re.

Ji her malekê, hindiktirîn kesekî(ê) têxe nav gerîla. Zarokên xwe neşîne leşkeriyê, xwe bi giyanê seferberiya neteweyî bixemilîne, gerîla bi hêz bike. Tistê tu dikarî, bike."

Serhildana Huseynov pêl dide

Leşkerên arteşa Azerbaycanê ku ji şerê bi Ermeniyên re têrî xwe westiyane, û bêmorale bûne, bêdawxaz li dijî hêzên îsyankar ên Suret Huseynov şer dikin

Lihevexistinên navbera hêzên îsyankar ên girêdayî Suret Huseynov û artêşa Azerbaycanê, her diçe dijwar û fireh dibin. Hêzên Suret Huseynov ku bi îstîfakirina Serokwezîr Penah Huseynov jî aş nebûn û nasekinin vêga jî dixwazin ku, Elçibey îstîfaya bike, wek şert. Lê wisa xuya dike ku, bi îstîfaya Elçibey jî ev serhildan wê rana-westin.

Nûçeyên Derve: Bûyerên ku berî du hefteyan li bajarê Gencê qewimîn, di demek kurt de veguherî serhildanan û di hefteya duyemîn de ev serhildan bi hemû hêza xwe ve didomin.

Serhildana ku di bin pêşengiya Suret Huseynov de dest pê kir û bû sebêbê şerekî dijwar di navbera hêzên girêdayî Suret Huseynov û artêşa Azerbaycanê de, rayedarên Azerbaycanê xistin rewşeke xedar.

Li ser daxwaza Serokê serhildanê Suret Huseynov di hefteya pêşin de Serokwezîrê Azerbaycanê Penah Huseynov îstîfa kir, ji bo rawestina serhildanê. Bes îs-

yankar bi îstîfaya Huseynov jî nasekinin û hin şertên din jî danîn ber rayedarên Azerbaycanê.

Ji bo aşkirin û sekinadina hêzên îsyankar, Serokkomar Ebulfeyz Elçibey ji komunistên berê, Haydar Aliyev bi Serokatiya Meclîsê da wezîfedarkirin. Bes Haydar Aliyev jî, tevî hemû hewldanan serfiraz nebû, di aşkirina îsyankaran de.

Li gor nûçeyên Ajansa Turan, di navbera hêzên artêşa Azerbaycanê de lihevexistineke dijwar berî çend rojan derket, dawî bi însiyatîfa berendamê Serokê Muxetê Îtîbar Memedov ev lihevexistin hate sekinandin.

Li aliyê din, berê serhildana hêzên Suret Huseynov her diçe fireh dibe. Heta niha hêzên Huseynov gelek gund û bajarok xistine bin kontrola xwe û xwe gihandinê sed km mêzîkî paytexta Azerbaycanê, Bakuyê. Di lihevexistinên dawî de, ji ajansa TASSê hate hînbûn ku, Serokê Alikarê Meclîsa Lokal hate kuştin.

Hêzên îsyankar hewl didin xwe ji bo îşgalkirina Bakuyê.

Serokkomarê Azerbaycanê Elçibey roja 16'ê Heziranê bi daxuyaniyekê bangî îsyankaran kir, ji bo ku çekên xwe deynî û teslim bibin. Bes li hember banga Elçibey, êrîşên hêzên Huseynov dikin ku Elçibey îstîfa bike.

Wisa xuya dike hêzên Suret Huseynov zû bi zû dev ji şer bernadin û tevîheviya nav Azerbaycanê roj bi roj wê zêde bibe. Ji vêga ve şanên şerekî hundirîn xuya dibin.

Armanca Greenpeace çi ye

Greenpeace ku xwe parêzkarê xwezayê dihesibîne, kuştina neningan (balînan) ji bo tunebûna tûra (cinsa) jîndaran talûkeyek dibîne, ew metod û awayên ku Norwec di nêçirvaniyê de bi kar tîne, wek metodên bêmirovatî û zorbatî dinirxîne. Greenpeace, ji bo ku Norwec dev ji kuştina nebingan berde çalakîyên mezin pêk tîne û di van çalakîyên xwe de jî, bi milyon kron serf dike.

Bi qasî ku dixuye Greenpeace piştigiriya gelek rêxistin, sazî û dewletên din jî girtiye. Niha Amerîka (USA) û Koma Ewropa (KE) li ser vê yekê bi awayekî tûndeyî disekinîn û dewleta Norwecê bi boykota bazirganiyê dîtîsîn.

Hikûmeta Norwecê jî, ji aliyê xwe ve kuştina nebingan rast dibîne û ew metodên ku ew bi kar tîne, bi zanînen zanyariyê ve girê dide. Hikûmet jî bo domandina kuştina nebingan heta vê gavê li ber xwe daye û di vî warî de bi muxalefeta xwe re jî hemfikir e. Lê bi qasî ku ji gengeşiyên tê femkirin, eger birayên mezin USA û KE zêde bi ser ve werin, nema dikare li ber xwe bide.

Encama van pevçûnan çi dibe? Kî be ser dikeve? Kî mafdar e? Ev gişt li aliyekê, di rastiye xwe de pevçûn di kîjan reng û awayî de dibe bila bibe, pevçûn a bi destxistina bazarê ye. Armanca plana pevçûnan bi tevayî debar e, pêwistiya qapîtala mezin e. Qapîtala mezin di Rojavaya iroyîn de, çavnebarîyêke bêhempa afirandiye. Çavçûlûsiya debarê, çav û giyan kor û birçî kirine. Lê tiştê ku bala mirov dikişîne tewr û helwesta Greenpeace e.

Ew xwe wek parêzkarê xwezayê dibîne. Baş e di vî warî di çi kiriye? Gerdûna me ji îro zêdetir tu caran ewqas rastî talûkeyeke wiha nehatiye. Hema hema li her derê dinyayê şer heye. Di van şeran de her roj bi hezaran bombeyên jarî tînen bikaranîn. Xweza bi jîndarên xwe ve tê şewitandin. Tûra (cinsiyeta) mirovatiyê di serî de, jiyana her celeb jîndar di bin talûkeyeke dijwar de ye. Heger di taybetiyê de, bi tenê talûkaya ku Kurdistan tê de yebê berbiçavkirin, mezînahiya talûkeya gelemperî ya dinayê baştir tê dîtin. Sedema van talûkayan jî bikaranîna teknolojiyê ye. Teknolojiya ku jarî ku qapîtalîzma Rojava diafirîne û bi destên tîranên Dinyaya Sêyemîn jî dide şixulandin.

Di rewşekê wiha de bi milyon pere xerc dike û bi derfetên xwe jî bala gelê dinyayê bi nebingê mijûl dike. Xwedê kêmasiya çapemeniya çavbirçî û ziktêr nede.

Di berjewendiyên çîna qapîtalê de, di destan de maqîne û gramafonên wan ên nûjen wekî hespên kumeyt baz didin cihê bûyerê. Nirxandina jorîn û hin tewr û çalakîyên Greenpeace di mêjiyan de atmosferêkê tarî diafirîne û mirovan bi hinek pirsan mijûl dike. Di rastiya xwe de, ew kî ye? Kê ew damezrandiye û bi çi armancê?

Ew ewqas pereyan ji ku tîne? Çima di teoriyê de xwe wek rêxistineke navneteweyî dibîne, lê di karvaniyê xwe de, wek rêxistina ku ji bo berjewendiyên welatên dewlemened bixebite, xuya dike?

Gavan Koçer

Norwec alîgirê firotina çekan e

Norwec, Welat: Rojnameya Norwecê, Adreseavîsen, roja 15'ê meha Heziranê civîneke veşartî, ku ji aliyê Qomandariya Parezî ya Hewayê ve li bajarê Trondheimê hatibû lidarxistin, derxiste holê. Çivîn di navbera fermanarên leşkerî yên dewletên Tirkîyê, Tayland, Sîngapûr, Bahreyn û firmaya teknolojiya Parêziya Norwecê, ku roketan çêdike (hilbirîne) de pêk hatibû.

Di vê civînê de li gor ku rojnameya Adreseavîsen dinivîse Hans J. Rosjordet ditînen xwe wiha tîne ziman: "Der barê firotin û îxracîkirina çekan de heta niha em gelek baldar bûn. Ji bo vê yekê jî çekên ku divê me heta niha bifirota, hê jî nehatine firotin û îxracîkirin. Raketên ku navê wan Penguin e, ji bo parêziyê ne. Divê mirov ji bo wan, bazarên nû peyde bike. Bi pirranî jî welatên ku xwedî bala-firên F-16'în, divê bînen tercîhkirin.

Hans J. Rosjordet di beyanata xwe ya di rojnameya Adreseavîsen de bangî li Wezaretiyê Derve û Bazirganiyê jî dike ku di derxistina lîsansa firotinê de hêsaniyan nîsan bidin.

Wek ku tê zanîn Norwec li ser bûyerên Newroza 1992'yan ku dewleta Tirkîyê bi çekên

dewletên NATO'yê bi sedan Kurd kuştibûn, firotina çekan dabû rawestandî.

Hercend Tirkîyê berendamê NATO'yê ye û ji bo vê yekê jî bi dewleta Norwecê re tîkiliyên wê baş bin jî, di rewşa iroyîn de bi awayekî fermî firotina çekan zehmet dixuye. Li gor zagonên xwe Norwec nikare çekan bifiroşe ew cihên ku tê de ser heye. Kurdistan ji van cihan cihêk e ku tê de şer heye. Û Norwec vê yekê jî baş dizane. Partiya cep SV jî di rewşa iroyîn de naxwaze ku Norwec çekan bifiroşe Tirkîyê.

Gelo Norwec zagonên xwe binax dike? Li ser nefirota çekan hêza SV'yê çi ye? Bersivên van de pêseroj şanî bide. Lê tistekî vekirî heye ku, Tirkîyê ji bo standina çekên Norwecê her cure azînan bi kar tîne. Ji bo Norwecê, Tirkîyê bazareke girîng e. Ji derî çekan Norwec tistên din wek keştî, dar jî difiroşe Tirkîyê. Her wiha di warê elektronîkê de jî di vê dawiyê de, di navbera herdu dewletan de kontratên nû, ku ji bo bîst salan de bidome, hatine çekirin. Li gor agahiyên ku berpirsiyarên firmayên elektronîkê didin, buhabûna van projeyan bi milyaran pereyê Norwecê dike.

Kongreya Kurdî

Navenda Nûçeyan-Kongreya Pirsgirêka Kurdî ku ji aliyê KMM (Komeleya Mafên Mirovan)ê û hin rewşenbîran ve hatibû organîzekirin. Ji aliyê Walîtiya Enqerê ve hate qedexekirin. Walîtî sedemê qedexekirina kongreyê wiha nîşan da: "Li gor rewşa îro de di pêşerojê de hin problemên ku telafiya wan ne mimkûn be derkevin holê. Ji ber vê jî lidarxistina vê sempozyûmê ji aliyê me ve rast nayê dîtin."

Li ser vexwendina organîzasyonê û kongreyê de Serokê SHP'ê Erdal İnönü, Serokê ANAP'ê Mesut Yılmaz, Serok û nûnerên partiyên din, rêxistinên demokratîk ên girseyî, sendîka, rêxistinên meslekî, komele û rewşenbîr besdar bibûna.

Sekreterê Giştî yê KMM'ê Hüsni Öndül li ser qedexekirina sempozyûmê ve beyanê da: "Serokomar Süleyman Demirel, Cîgirê Serokwezîr Erdal İnönü, Serokê Meclîsê, partiyên siyasî, sendîka, rêxistinên meslekî û gelek rewşenbîr vexwendiyê ve sempozyûmê bûn. De rewşenbîrên ku li ve pirsgirêkê bi awayekî cihêreng dinihêrtin dîtinên xwe bi serbestî bianîna ziman. De ji bo bi awayekî adil, demokratîk û bi astî çareserkirina pirsgirêka Kurdî ev çend mirov bicivîyana."

Qedexekirina Sempozyûma Pirsgirêka Kurdî, ji aliyê gelek kes û rêxistinên ve hat protestokirin.

Berzanî dîsa hat

Navenda Nûçeyan-Sekreterê Giştî yê Partiya Demokrata Kurdistanê Mesûd Berzanî, ji bo hin danûstandinan li Enqerê û Stanbolê serdanan pêk ani. Mesûd Berzanî li Stanbolê, li Otêla Hiltonê, bi Serokomarê Tirkîyê Süleyman Demirel re hevdişînek kir. Hevdişîna Demirel û Berzanî nêzîkî saetek domiya. Pistî ve hevdişînê, di nav Wezîrê Karên Derve yê Tirkîyê Hikmet Çetin û Berzanî de ji hevdişînekê pêk hat.

Serokê PDK'ê Mesûd Berzanî, pistî van hevdişînan di civîna çapemeniyê de beyanek kir. Mesûd Berzanî li hember pirsên rojnamevanan, der mafê mijara van hevdişînan de agahdariyeke vekirî neda. Pirsên rojnamevanan bi giştî li ser kampên PKK'ê û rewşa nû bûn. Rayedarên dewleta Tirkîyê jî, li ser van hevdişînan tu beyan nedan. Li gor ku Berzanî da xuyan, dîtinên wî û Demirel nêzî hev in û de Tirkîyê ji bo parastina Kurdên başûrê Kurdistanê alikariyên xwe bidomine.

Li gor agahdariyan, Serokê PDK'ê Mesûd Berzanî, ji bo bi Serokwezîra nû Tansu Çiller re ji hevdişînekê bike, daxwazên xwe pêşkêş kirine.

Meş û greven karkeran

Navenda Nûçeyan-Li Stanbolê karkerên Belediya Kağıthane, li Mersinê jî karkerên Turbo livbaziyan xwe didomînin. Karkerên Belediya Kağıthane ev 47 roj in ku, di greva birçibûnê de ne. Belediya Kağıthane yê di hilbijartinên dawî de ketibû destê Partiya Refahê û 340 karker ji kar hatibûne avêtin. Li karxaneyaya Turbo jî, ji ber ji karavêtina karkeran ev 39 roj in ku di grevê de ne.

Desteka ku ji bo van karkeran tê nîşandan jî, roj bi roj zêde dibin. Heta niha, Platforma Sendiqayên Karkeran, DİSK, Belediye-İş, Genel-İş, Komeleya Doktorên li Stanbolê, Platforma Kovarên li Stanbolê, Liqên KMM (İHD)ê, gelek rêxistinên demokratîk ên girseyî û Partiya Demokrasiyê (DEP) destekên xwe pêşkêş kirine. Serokê Giştî yê DEP'ê Yaşar Kaya da xuyan ku, DEP karkerên di livbaziyan de destek dike û wiha got: "Heta ku di nava hêzên ku dixwazin ev rejîm biguhere û gelê Kurd de, piştgiri neyê sazîkirin, guherîna ve rejîma zalim ne gengaz (mimkûn) e. Peryên ku bi milyonan karkerî tene şelandin, li Kurdistanê jî bo bombebaran û qetlîaman tene bikaranîn. Cihê mixabinê ye ku di nava gelê Kurd û yên ku dixwazin ev sistem biguhere de piştgiriyeke xurt nehatiye sazîkirin. Ji ber vê jî daxwazên sistemeke adil û demokratîk pêk nayên."

Li aliyê din, girtiyên di zindanan de jî, desteka xwe ya ji bo karkeran pêşkêş kirin. Li

Girtîgeha Enqerê, girtiyên ji rêxistinên Devrimci-Sol, TKEP/L û Dîreniş jî bo destekkirina karkeran 4 rojan ketin greva birçibûnê. Ji karkerên Kağıthane 3 karkerên di greva birçibûnê de, ji ber rewşa wan giran bû, rakirin nexweşxaneyê. Ji sendiqayên cure cure 2500 karker, karkerên di grevê de ziyaret kirin. Karkerên Belediya Beyoğlu rojek, ên belediyên din jî niv roj, ji bo destekê dev ji kar berdan.

Cadîrên karkerên Turboyê yên ku, di greva birçibûnê de ne, ji hêla cendirmeyan ve hat teribandin (xerakirin) û cendirme bi qûndaxan li karkerên di grevê de ne dan. 35 kesên ku hatibûn ziyaretiya karkeran jî, ji aliyê cendirme-

yan ve hatin binçavkirin. 5 karkerên ku ji cendirmeyan lêdanê xwarin, ji ber birinên derbeyan rakirin nexweşxaneyê.

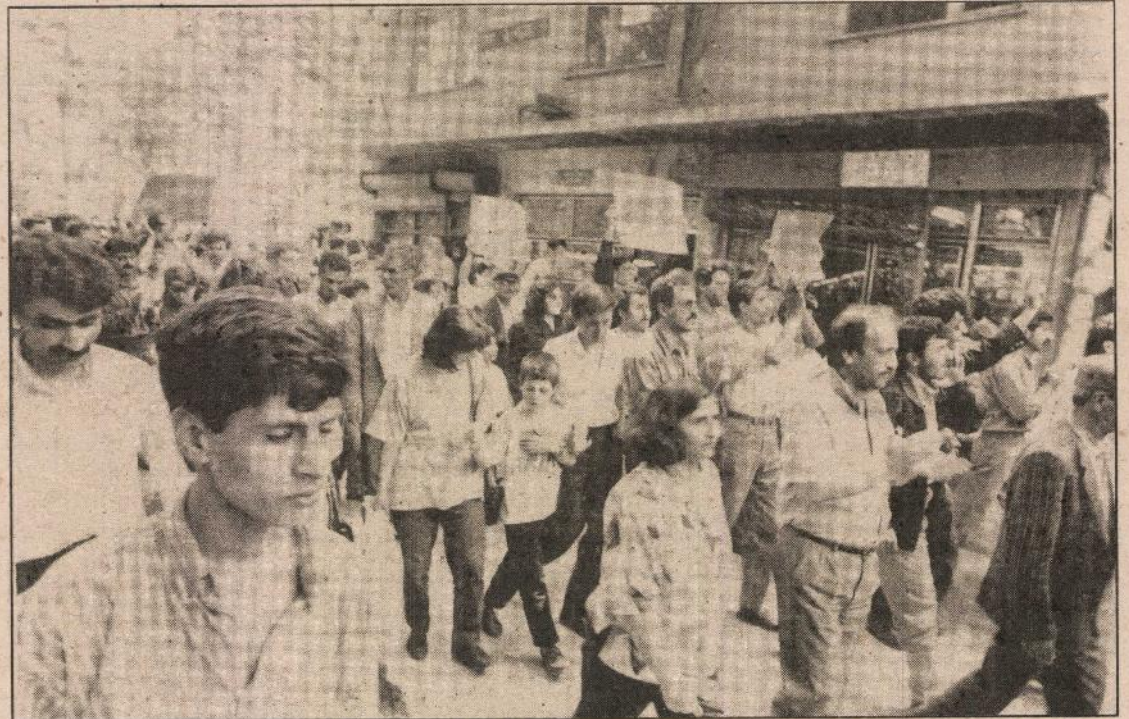
ARIZIKIRINA ŞIRKETÊN DEWLETÊ ÊN PROTESTOKIRIN

Li gelek karxaneyên Tirkîyê, ji bo protestokirina arizîkirina (özelleştirme) şirketên dewletê û ji bo bêencammayîna peymanên di nava karbidest û sendiqayan de livbaziyan girîng pêk tînin û ev livbazi roj bi roj berfireh dibin. Yek ji karkerên İŞ-DEMİR'ê di livbaziya rûniştinê de ji sektaya dil mir. Karkerên keştîsaziya (tersxane) Taşkızak, Terzîxaneyaya Deryayê, xebatkarên Ewlehiya Kersaxên Deryayê,

Terzîxaneyaya Cendirmeyan ku girêdayî sendiqaya HARB-İŞ'ê ne û karkerên 19 karxaneyên ku girêdayî Otomobil-İŞ'ê ne livbaziyeke li dar xistin û tev bi hev re derketin nexweşxaneyê. Li ser riya ve gerê polis êrişî karkeran kir.

Karkerên Sümer-Bank'ê jî, ji ber ku mehmiziyên (meaşên) xwe nikarin bistînin, karxaneyaya çekirina çerm û pêlavan dagir kirin. Karkerên İskenderun Demir Çelik'ê jî, livbaziyeke xurt li dar xistin. Nêzîkî 8 hezar karkerên wardiya sibehê dev ji kar berdan û li ber derê karxaneyê rûniştin.

Li gelek karxaneyên din jî, livbaziyan karkeran didomînin û ev livbazi roj bi roj berfireh û tundtir dibin.

Karker di livbaziya destekê de ya ji bo karkerên Belediya Kağıthaneyê

Rexistina herî modern: PKK

Navenda Nûçeyan-Kovara Foreign Affairs ku nêzî hikûmeta Amerîka ye, li ser PKK'ê nixandinek weşand. Li gor nixandina wê, PKK di nava rêxistinên Kurd de ya herî modern e.

Kovara Foreign Affairs ku weşana Wezîreta Derve yê Amerîka ya niv-fermî ye, di hejmara xwe ya Hezîranê de li ser pirsgirêka Kurdî û siyaseta Amerîka ya li ser vê yekê nivîsek weşand. Nivîs ji aliyê Graham Fuller ve hatiye nivîsîn. Graham Fuller di

CIA'yê de demeke dirêj, wek berpirsiyarê Rojhilata Navîn kar kiriye.

Graham Fuller, pirsgirêka Kurdî di qada Rojhilata Navîn de nixandiyê. Li aliyê din, li ser tîkiliyên Îran û Tirkîyê, li Azerbaycanê pêşveçûnên di warê Pan-Türkîstîyê de, rewşa li welatên Qefqasê û Kurdên li Iraq û Îranê jî rawestiyaye.

Analîzvanê kovara Foreign Affairs Graham Fuller, ji bo PKK'ê gotina "rêxistina terorîst" bi kar nayîne. Li gor Fuller taybetiyên

PKK'ê ev in:

1-Xwedî siyaseteke Pan-Kurdîst e û dixwaze yekîtiyek di nava hemû Kurdên li welatên cihê de, ava bike. Hedefa wê Kurdistanê mezî û yekbûyî ye.

2-Marksîzmê diparêze.

3-Serokê PKK'ê Abdullah Öcalan, li hemû deverên Rojhilata Navîn soresên civakî diparêze.

4-Di nava rêxistinên Kurd ên li Tirkîyê de, rêxistîneke bi tenê ye ku qala xwe didekirin.

Li gorî dîtinê Fuller, "Ji

ber ku li Tirkîyê weke li Îran û Iraqê rêvebirên feodal nîn in, PKK marksîzmê diparêze û li ser vê bîngeha îdeolojîk zemînekê dibîne. Ji ber van xisletên xwe jî, rewşenbîrên gelek welatan PKK'ê di nava rêxistinên Kurd de, ji bîngehên eşîrtiyê dûr û wek rêxistîneke nûjen dibînin."

Graham Fuller, li ser serê li Kurdistanê, metodên ser ên dewleta Tirk û PKK'ê jî radiweste û li gor dîtinên xwe herdu aliyên ji rexne dike.

Hemalên Kurd ên li Beyazidê:

'Li vî welatê kambax em ketine bin kurtanan'

Salîh Günbat

Li taxa Stenbolê, Beyazidê, zêdeyî pêncî hemal bi hev re dixebitîn, hin ji wan rûnîstîbûn bêhna xwe vedidan, hin ji wan ji barên giran li ser pišta wan di bin xwêdanê de mabûn. Dema ez di ber wan re derbas bûm, ji min kirî ez li kolana bajarekî Kurdistanê me. Ji ber ku, giş

Kurd bûn û bi Kurdî bi hev re dipeyivîn, diqiriyân, di-keniyân û bi hev tinaz û henek dikirin, barên giran hildidan ser milên xwe û bi alîkariya hev ew bar li ser kurtanên

pista xwe bi cih dikirin û dikişandin. Bi meraqa hînbûna rewşa ku tê de dijîn, ez nêzîkî yek ji wan bûm û min pêşî navê wî jê pirsî, wî pê derxist ku ez rojnamevan im û bi dilxwazî bersiv da min.

Navê min Elî ye.

Hûn ji kîjan bajarî ne?

Ez ji bajarê Pirrînê (Adiyamanê) me.

We kengê dest bi vî karî kir?

Ez ji 14 saliya xwe ve vî karî dikim, niha jî 32 salî me. Yanî ev 18 sal e ku ez vî karî dikim.

Gelo taybetiyeke vî karî heye? Yanî we çima karekî din nekîr, lê hemalî?

Ez vî karî ji mecbûriya xwe dikim, 7 zarok di stûyê min de ne. Ez herim di karxane(fabrika)yekê de bixebitim, wê heftiyê 500 hezarî bidin min. Wê têrî kirêya xanî bike, têrî îhtiyaçiya malê bike, têrî mekteba zarokan bike? Taybetiya vî karî

ji, em rojê çardeh panzdeh saetan dixebitin û heftiyê jî nêzîkî 2 milyon ji me re dimîne. Lê dibin bar de gunehên kafiran jî bi me tê, ta ku pere dikeve destê me.

Zorahiyên vî karî çi ne, çi astengî li pêşiya we hene?

Tehda vî karî gelek in: carina em sed, carina jî dused kilo didin pišta xwe û deh qat derdikevin jorê. Di derencan de, Hingê piyê me bişemite û em bîkevin, kesê ku ji bo me

biêşe nîn e. Kî çû ji kîsê bavê xwe dice, Wekî din em û bazirgan (ticcar)an li hev nakin, ji ber ku miqewla me bi bazirganê vê xanê re heye û her xan jî bi hemalê xwe re miqewle dike. Da ku çî bar bikeve xanê û ji xanê derê em li pišta xwe bikin û bikişînin. Ji bo ku hemaliya xwe bidin me jî, her roj çiqas qerş û qalê xanê heye em paqijî dikin

û her roja şemiyê jî em xanê bi tevayî bi sabûnê dişon. Piştî ew çend karî, hê jî bazirgan naxwazin parçeyên biçûk ên ku bi destên hilgirtin bidin me.

Kekê Elî hûn li meseleya Kurdistanê çawa dinêrin?

Meseleya Kurdistan tenê ne ya

Xeribî zor e heval. Li welatê xwe, me şerm dikir ku em bi kera xwe herin çiya êzingan binin. Lê li vî welatê kambax, ji sibehê ta êvarê kurtan li pišta me ye û em hemaliya xelqê dikin. Xeribî ev e.

lo ku Tirk bûna di şûna Kurdistan de wê çawa bikirana? Dawiya vî şerî ji niha ve belî ye, serkeftin û azadî ya gelê Kurd e.

Disa em dagerin ser meseleya we, hûn bi çî awayî dixebitin, yanî hemaliya xwe li gorî çî dikin, heqê xwe li gorî piştiyan an jî bi qebale distînin?

Keko, katibê me hene. Bi roj em ji kîjan dikanê re hemalî dikin fişekî (ji bo ku înkarnekin) ji wan distînin. Êvaran jî katibê me diçin û dikana ku me jê re hemalî kiriye pereyên me ji wan distînin û li me belav dikin.

Hûn û hevalê xwe li hev dikin; yanî hin ji we katib in, hin ji we jî heta êvarê piştî li pišta wan e. Ev yek di nav we de dibe mesele?

Mesele di nav me de pir kêm cêdibin. Ji ber ku her heval karê xwe dizane û li ser karê xwe ye. Carina hin hevalên me

Dema welatê mirov di bin destê dagirkeran de, wê pišta mirov jî di bin barên kedxwaran de be.

Kurdan e. Meseleya Kurdistan, a kesên binamus û bişeref in. Nenêrin ku dewleta Tirk, gelê Kurd "terorîst" nişan dide ne rast e. Bawer bikin têrora heft mezîm dewlet dike, yê ku gundên Kurdistan dide bombekirin dewlet e, yê ku Kurdistan mecburî koçberiyê dike dîsa dewlete. Gelê Kurd jî mecbûr dimîne

ku, xwe biparêze. Dawî jî Kurdên ku ji mecbûriya xwe, xwe diparêzin, dibin terorîst. Ez nizam ge-

dixwazin ku hin qurnaziyan bikin, ew jî di qirika wan de dimîne.

Çawa?

Naxwazin bixebitin, diçin heta êvarê digerin. Gava tîn ji çavê wan li katibê me ye. Heta dixwazin ku pereyên li me belav dibin, bidin wan jî. Lê ew heval êşkere bûne. Gava rojekê naxebitin, roja diduya jî em ceza didine wan û qurîşek jî pere nastînin. Du roj bêkar û bêpere

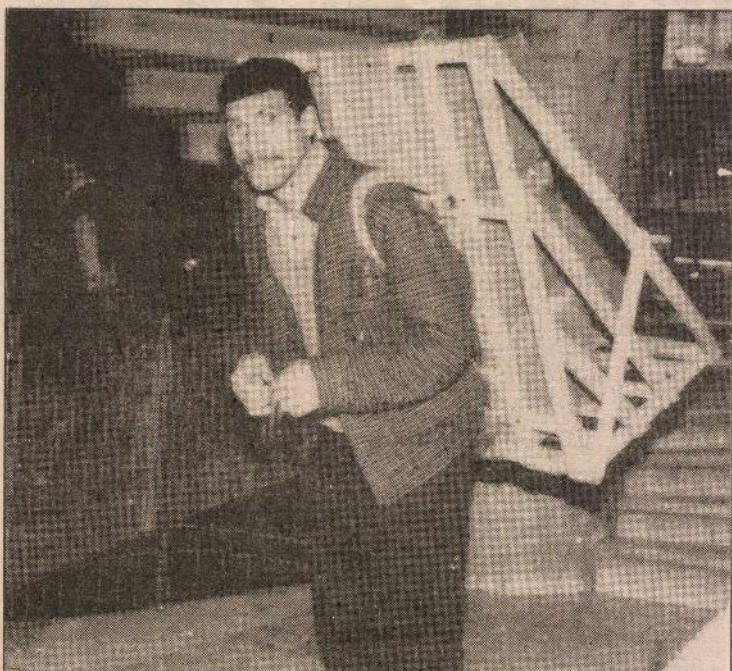
dimînin.

Xeribî çawa ye?

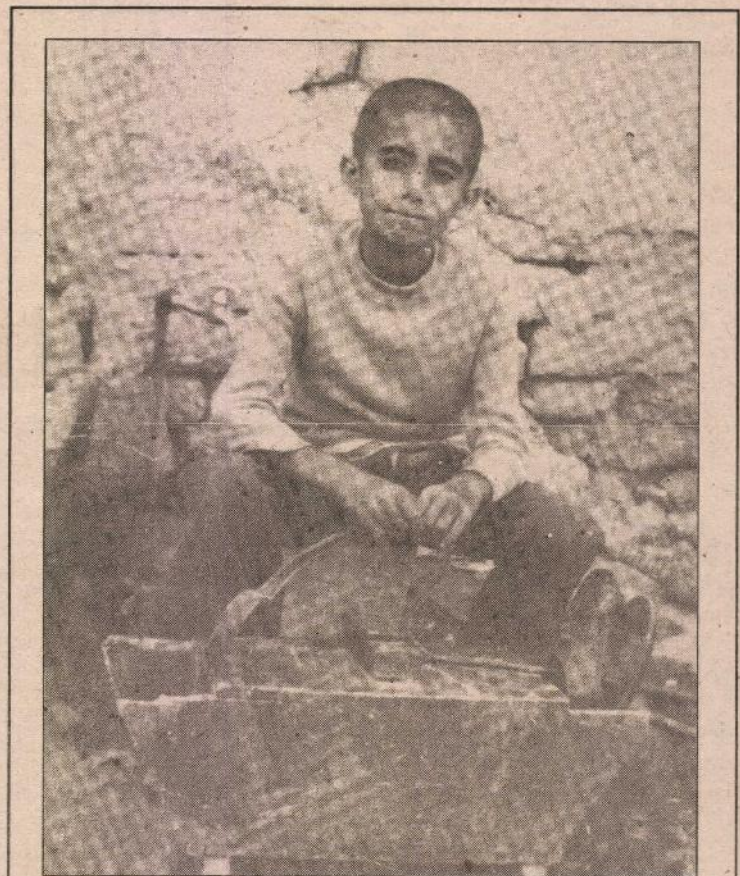
Xeribî zor e heval. Li welatê xwe, me şerm dikir ku em bi kera xwe herin çiya êzingan binin. Lê li vî welatê kambax, ji sibehê ta êvarê kurtan li pišta me ye û em hemaliya xelqê dikin. Xeribî ev e.

Tiştêkî ku hûn bixwazin bibêjin heye?

Daxwaza min serkeftina we ye, spas.

Di bin barên giran de ev pişt dê çiqas li ber xwe bide?

Bextê te reş, destê reş, qedera te reş. Ma eve reşahî ta kengî pismam? Bişo wan destên xwe ji reşayê bi ava şoreşê ku ji zezemê jî pirozir e. Tu pelêvan boyax dikî, pêlav pêlî te dikin û di nava xwîna te de dibiriqînin, bibiriqandina te. Bipirse çima? û li bersiva wê bigere tu bibinî.

Î. Xort

Şoreş çand e, çand jî şoreş e.
Şoreşa ku veneguhere çandê ne şoreş e.

Ernesto Cardenal

Şoreşa şewqa

Seri hinzar û newsey û vîst di îlankerdişê cûmhûriyetê Tirkî ya ra pey. Serekê Cûmhûriyetê Tirkîya Mistafa Kemalî 1935 di yew (jew) qanûn vet û xeber day heme cayandê Tirkîya vat: "Kilaw. fes û kefi xwi (xo) sernayiş qedexe (yasax) wo. Herkes gerê şewqa xwi sernano. Kam ihtiramê qanûnî nêko se. jê ceza bikê." Welhasil qanûnê Mistafa Kemalî heme ca di Tirkîya di vila beno.

gerê şewqa xwi sernano.

Kam ihtiramê qanûnî nêko se.

jê ceza bikê."

Welhasil qanûnê Mistafa Kemalî heme ca di Tirkîya di vila beno.

Rojê yew dew da Kurdistanî di

yew mêrdim. ihtiramê enê qanûnî nêkeno. Muxtarê dew seken û nêkeno nêşeno şewqa enê mêrdimî sernano. Muxtar dewijî ra vano:

-Bewnî dewijê mi. kam şewqa xwi sernêno ceza beno. Ceza enê gurî zafa. Eger ti şewqa xwe serênê. ez mecûra ki şora (şona) qereqol qumandari ra vaja. Dewij.

Muxtarî ra vano:

- Ez xwi sernêna. Ti şonê kamî ra vanê vaji. Welhasil Muxtar şono gerê jê (yey) qereqol di keno. Qereqol ra du (2) cendirmey yenê enê mêrdimî gênê bêne qereqol. Qereqol di jê kuwenê û bi zor şewqa jê sernanê.

nanê: Merdek vano:

- 'Edetê ma niyo. 'Edetê ma kefi xwi ser ro piştişo. Bav û kalê ma kefi xwe sere ro pišta. Ez zî kefi xwi sere ro pêşena. Qumandan hewna bi zor şewqa jê sernano. Eno dewij senî ki wede (ode) dê qumandanî ra vejyeno.

şewqa xwi sere ra roneno. Verê kefiya xwi xwi sere ro pêşeno û dim ra zî car di kefi ser o şewqiy xwi sernano.

Qumanda zî pey ra temaşê jê keno. Qumandan hewna veyda enê dewijî dano ano xwi het û jê ra vano:

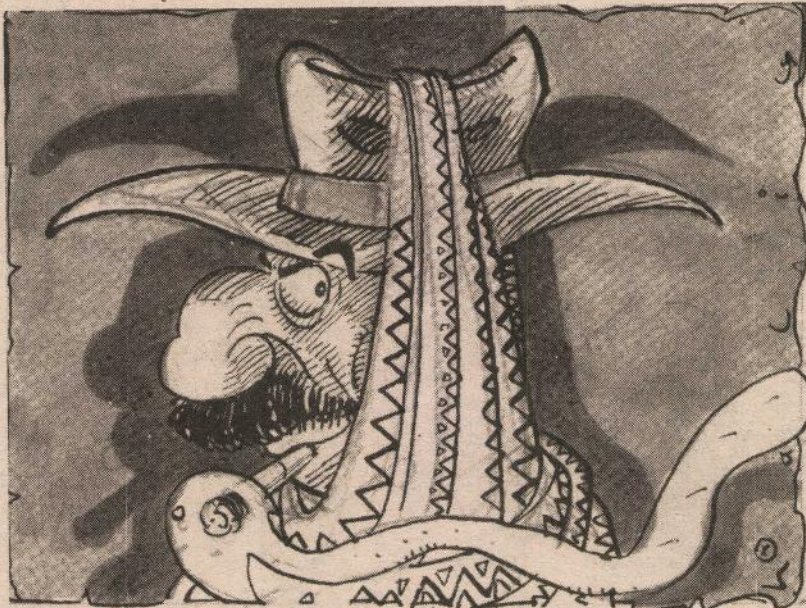
-Oxlim! Enkay mi to ra nêva gerê

ti kefi xwi pede nêkê. tenê şewqa xwi sernê? Dewij qumandan jê ra vano:

- To xwi sernay. tamam. To çirê bindê şewqa di kefi xwe pede kerda. Dewij xwi pîze di niceno vano:

-Eno her oxlî her. ê ma bindê ê jinî dazî. hewna qebûl nêkeno.

Mihem Himbêlij

Jûjî...

Doğan Güzel

* PIŞTÎ KU TAKIMA EMNİYETÊ DI MAÇA FUTBOLÊDE BI TAKIMA KARAYOLÊ RE 2-1 MEXLUB BÛ, HÊZÊN DEWLETÊ ÊRÎŞT GEL KIR...

HÛN TERORÎSTIYÊ
DIKIN HE!... DE WERIN
QÊREQOLÊ!
EZE.....

TÎR

Musa Anter

Rewşenbîrê Pahlewan

Rewşenbîrê pahlewan, nizanîm çî binivîsim jî bo mêranî û rewşenbîriya te, nizanîm çî bibêjim jî bo egîti û dilêriya te, nizanîm çî bikim li ber tîr û nivîsinên te, li ber çak û çalakîyên te, li ber hêz û enerjîya te, li ber zîrekiya te, li ber xebat û lehengiya te, li ber heştê salên te... Li ber gora te radiwestim bi bédengî, bi çav, mij û dilvekirî.

Rast e, ez nizanîm çî bibêjim der mafê te, der bilindahîya te, der başî û qencyên te û gelek tiştên din, nizanîm çawa rêz bikim. Lê dijminên xwelliserî jî gelek tiştan nizanin. Nizanibûn ku, bi kuştina te dê te bilindtir bikin li nav miletê kurd, nizanin ku tu sembol û ala rewşenbîrî, Kurdayetî û xebatê yî, ta dawiyê. Nizanin ku bi kuştina te, dê enerjî û hêzê bêhtir bidin

Nizanin ku êdî Kurdistan fabrika rewşenbîr, şoreşger û welatparêzan e, nizanin ku Kurd ne Kurdên berê ne, na, nizanin, nizanin ku Musa Anter di fabrika Kurdistanê de ye û berhemên wî rewşenbîr, şoreşger û welatparêz in.

gelê Kurd û reaksiyona wî diwartir bikin li dijî xwe, nizanin ku tola te winda naçe. Nizanin ku di demeke nêzik de, dê baş bizanin ku dest bi vexwarina jehrê kirine, nizanin ku temenê wan li Kurdistanê pîrr kurt bûye û ber bi mirin û sekitiyê ve diçin. Nizanin ku mal û resorsên (dahatinên) me di hevê û gewriya wan de rawestiye, nizanin... Û ya rasttir ew van rastiyan baş dizanin, bêçare man li ber lehengiya kalekî rind î wekî te û ji ber sekeratê ve, destên xwe yên qirêj û gemar dirêjî giyana te ya pak û paqij kirin. Te çî (tu) guneh nebûn, gunehiya te ew e tu Kurd, profesîya te kurdayetî, navnişana te jî Kurdistan bû.

Nizanin ku êdî Kurdistan fabrika rewşenbîr, şoreşger û welatparêzan e, nizanin ku Kurd ne Kurdên berê ne, na, nizanin, nizanin ku Musa Anter di fabrika Kurdistanê de ye û berhemên wî rewşenbîr, şoreşger û welatparêz in.

Mixabin, nikarin peyvên ciwan û giranbuha peyda bikim der mafê te, tu ji peyvên bilindtir î, ev peyv çendî hewldanê bidin jî, nikarin te deynin bilindahîya pêwîst. Tu stêrkeke ronak bûyî û tu dê bimînî, bi çûna xwe jî tu xebatê didomînî. Tu mezin bûyî, lê çî caran te nedigot "Ez" û xwe mezin nedikir û lewma jî tu her mezin û mezintir bûyî, di çavên miletê xwe de, di gel biyaniyan. Te dijmin nebûn, dijminên te xwefiroş, bêar û bêrûmet in. Ev ne bes dijminên te ne, lê ew dijminên rastiye, dadiyê û mirovahiyê ne.

Mamosteyê hêja, tu ketî refa şehîdên Kurdistanê, xwîna te hat rijandin li ser axa (xaka) pîroz û bexçe, welat pê av da û bûyî gulek nimûne ji bo rewşenbîrên Kurd ên azad.

Bila çavên te bi nermî bikevin ser hev û giyana te bi serfirazî binive (raze). Heval û biraderên te, keç û kurên te, neviyên te, hemwelatîyên te li ser dozê ne û bi Kurdistanê sond xwarine ku, tolê vekin. bi qatan û vê axa paqij û pîroz ji dijmin rizgar bikin, ava û bilind bikin ji bo rêza welatê azad û serbixwe.

Herman Ciyay
09.10.1992 SWÊD

Bi livbaziye gerila u protestoyen girsên gel ve edî ceng pêl dide u hêdî hêdî

Kurdistan germ dibe

Navenda Nûçeyan-Serê çekdarî yê ku bi banga şerawestîne, bi pêvajoya heştê rojan gerilayên ARGK'ê li hember dewleta Tirk sekînanîbû û bi banga Abdullah Ocalan a di 8'ê Heziranê de ji nû ve dest pê kir. niha li çar aliyên bakurê Kurdistanê û li gelek deverên Tirkiyê her diçe germtir û diwartir dibe.

Ji 8'ê Heziranê û vir ve, her roj bi dehan livbazî ji aliyên hêzên ARGK'ê ve tînanîkanî, di van livbaziyan de hejmareke mezin leşker, tîmên taybetî, serbaz, efsar (subay, astsubay) û cerdevan tîne kuştin. Ji van livbazî û bûyerên herî mezin ên ku me nûçeyê girtine ev in: Roja 12'ê Heziranê, agerilayan girt ser Qereqola Hilalê (gîrêdayî Qilibanê ye), du serbaz û pênc-leşker kuştin, gelek leşker birîndar kirin. Eynî roj li Licê, li Ciyayê Hemedanê, di şerê navbera gerila û hêzên dewletê de heft leşker hatin kuştin.

Roja 14'ê Heziranê di lihevîstînanê navbera gerila û hêzên dewletê de ku li Licê, Silopî, Qaqizman, Mêzgir û Aricakê qewimîn, nêzîkî 50 leşker û serbazhatin kuştin û bi sedan ji hatin birîndarkirin. Di van livbaziyan de 19 gerila hatin qetilkirin.

CERDEVAN TESLÎM DIBÎN

Di van hefteyên dawî de gerilayan ji 20 heb zêdetir cerdevan kuştin, gelek cerdevan ji dev ji çekên xwe berdan. Bi sedan cerdevan jî, ji bo îstîfayê mureceatî dewletê kirin. Mureceatên wan nehatin qebûlkirin. Li gor agahiyên ku ji Kurdistanê digihîjin destê me, tê hêvîkirin ku di nava mehekê de li Cûlemêrgê û navçeyên wê hemû cerdevan dev ji çek û sîlehên xwe berdin. Ji gundên Gelincik, Kayalar, Zewkan, Meleyan, Nerkole, Zeric, Xusumîla û Gunyazî ku li ser Navsanê (Semdînlî) ne di van rojên dawî de gelek cerdevan dev ji çek berdan. Ji Xanayê (Baykanê) 30 cerdevan dev ji cerdevaniyê berdan. Li Sasonê jî 60 cerdevan xwestin ku dev ji çek berdin, bes dewletê îstîfaya wan qebûl nekir. Gelek cerdevanên din

ji difikirin ku îstîfa bikin.

PROTESTOYÊN GIRSEYÎ

Li Kurdistanê û li Tirkiyê bi banga şerawestîne re tevgerên girseyî jî xwe nîşan nedidan. Ji 8'ê Heziranê û vir ve ku şerê çekdarî ji nû ve dest pê kir, protestoyên girseyî jî xwe hêdî hêdî nîşan dan û di demeke kurt de li hemû Kurdistanê û li gelek bajarên Tirkiyê belav bûn. Protestoyên girseyî, bi giştî bi girtina kepengan, neşixulandina erebeyan, bi neçûna dibistanan û bi livbaziyan pasîf ve xwe diyar kirin.

SILOPÎ-MISIRC

Li ser zêdebûna operasyonên dewletê ve ku tê de

Mêzgir, Xozad, Qulp (Tuzluca), İdir û Aralikê, esnaf bi mebesta protestokirina hovîtiyên hêzên dewletê kepengên xwe girtin û qontaxên erebeyên xwe dadan. Xwendekarên dibistanan jî dersan boykot kirin.

BÊDENGİYA AMEDÊ

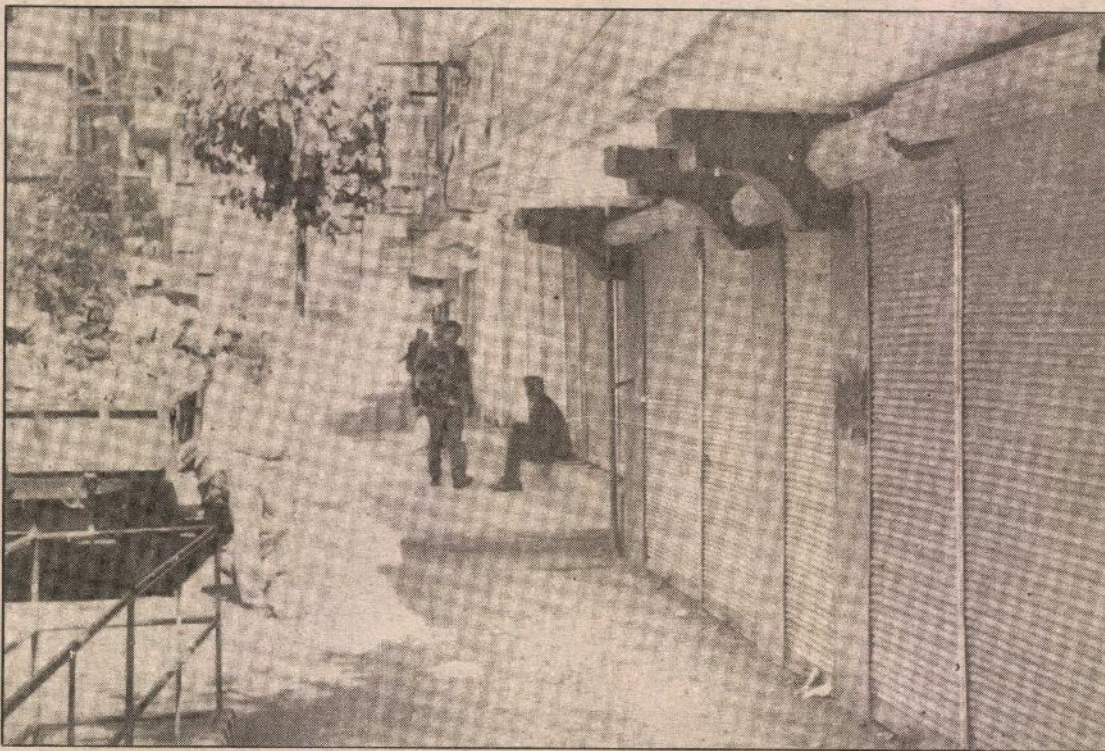
Bi mebesta protestokirina operasyon û qirkirinên ku hêzên dewletê li Kurdistanê pêk tînin, gelê Amedê roja 17'ê Heziranê tewrê bêdengiyê nîşan da. Li ser belavokên ERNK'ê hemû esnaf û şofêrên navenda Amedê dikan û erebeyên xwe dadan. Ji xeynî esnaf û şofêran, xwendekarên Faqulteya Hîqûqê jî beşdarî dersan nebûn. Li navçeyên Amedê,

Mehmet Geçgel, Mehmet Ergun, Hamdullah Marsil, Paşa Şanlı û Hedayî Özer. Li gor agahiyên me ji Licê girtine, şeva 17'ê Heziranê hêzên dewletê li derûdora Licê heta berî şevqê berek teqandine hewayê.

Li van deverên ku kepeng hatin girtin zehfên xwendekarên lîseyê jî neçûn dibistanan û beşdarî dersan nebûn. Ev cara yekemîn e ku, li Amed û navçeyên wê gel bi awayekî wiha fireh beşdarî protestoyan dibe.

Ji xeynî Amed û navçeyên wê, li gundekî Bismilê, li Tepeyê jî ev cara yekemîn e ku esnaf kepengên xwe girtin.

LI MÊRSÎNÊ KURDAN KEPENG GIRTIN

Li navenda Amedê hemû esnafan, bi mebesta protestokirina hovîtiyên dewletê kepengên xwe girtin.

çekên kîmyewî li hember gerilayan bi kar tînin û her cure hovîtiyê dikin, di 11'ê Heziranê de li Şirnex, Silopî û Misircê esnaf kepengên xwe girtin.

Bi mudexaleya hêzên dewletê li van deveran gelek kepeng hatin şikandin û dikan hatin talankirin.

Li ser girtina kepengan, li Misircê 10 esnaf û şivanek hatin girtin. Piştî 2 rojên din, dema dikanên Misircê hatin vekirin, vêca bi emrê Qeymeqam Erdoğan Bektaş, hemû çayxane û qehwexaneyên Misircê hatin girtin.

Roja 15'ê Heziranê li

Hezro û Bismil esnaf û şofêr daxwaza ERNK'ê anîn cih. Roja 16'ê Heziranê jî li Licê esnaf û şofêr karên xwe rawestand. Hem li Amedê, hem jî li Bismil, Hezro û Licê hemû esnaf û şofêr beşdarî van livbaziyan protestokirine bûn.

Di dema van livbaziyan pasîf de hêzên dewletê mudaxaleyî Licê kirin. Kepengên gelek dikanên esnafên Licê jî aliyê tîmên taybetî ve hatin şikandin û texrîbkirin.

Ji esnafên Licê yên ku kepengên dikanên wan hatin şikandin ev in: Sîkrû Ergun,

Roja 16'ê Heziranê li Mersînê, li taxên ku bi pirranî Kurd lê dijîn hemû esnafên Kurd kepengên xwe girtin, şofêran jî erebeyên xwe neşixulandin. Li taxên Mersînê yên wek Karacaîlyas, Cay, Cilek, Yenîpazar, Gündoğdu, Sîtelê, Toroslar, Demîrtaş, Alsancak, Portakal, Barbaros, Güneykent û Akbelen ku rûnîstvanên wan bi giranî Kurd in, li ser beyana ERNK'ê ku 15'ê Heziranê belav kiribû û tê de daxwaza girtina kepengan û neçûna kar kiribûn, dotira rojê esnafên van taxan kepengên xwe venekirin, şofêran jî

qontaxên erebeyên xwe dadan, gel jî dernêkete derve.

Ji xeynî esnafên van taxên Kurdan, li navenda bajêr jî hejmareke mezin esnafên Kurd li gor daxwaza partiyê dikanên xwe venekirin. Bes ev esnafên li navenda bajêr rastî mudaxaleya hêzên dewletê hatin û ji bo vekirina kepengan hatin tehdîtandin.

Wekî din, li kolanên navenda Mersînê yên wek İstasyon, Silifke û Çankaya gelek doktor û kesên xwedî kar ofîsên xwe venekirin, evûqatan jî danişînên xwe yên dadgehê îptal kirin. Li gelek taxan, xwendekarên Kurd jî neketin dersên dibistanên xwe, îşportevan jî dezgehên xwe girtin û tiştek nefirotin.

EDENÊ DİSA XWE NİŞAN DA

Li taxên Kurdan ên Edenê, esnafan jî bo piştgiriya Amed û Mersînê, dikanên xwe roja 17'ê Heziranê venekirin. Hate hînbûn ku, esnafên Kurd ên Edenê jî xwe re, bêtî banga ERNK'ê, sîrf bi mebesta tenênehiştina esnafên Kurdistanê dikanên xwe girtine.

Eynî roj ERNK'ê daxuyaniyek li Edenê belav kir, ji bo ku Kurdên li Edenê roja 18'ê Heziranê dest bi livbaziyan bikin. Li ser vê banga ERNK'ê hemû şofêr û esnafên taxên Kurdan daxwaza ERNK'ê anîn cih û li van taxan tu kes dernêkete derve.

Daxuyaniya ku li Edenê ji aliyê Komîteya ERNK'ê ya Eyaleta Çukurova ve hate belavkirin, ji bo 18'ê Heziranê hemû esnaf, şofêr, karker û xwendekarên Kurd û Tirk ên Edenê dawetî protestokirina qirkirinên li Kurdistanê dikir.

Di daxuyaniyê de wekî din wiha dihate gotin: "Gelê me yê welatparêz, tev bi hev re lazim e guhê xwe bide banga ERNK'ê û roja 18'ê Heziranê dernekeve derve. Em hemû welatparêzan dawetî dikin ku, qirkirin û îmhakirinên li Kurdistanê bi piştgiriya gelê Tirk protesto bikin".

Li Edenê, li taxên Barbaros, Yenîbey, Hürriyet, Denîzli, Anadolu û Sakirpasa banga ERNK'ê hate pêkanîn.

Eniya Kurdistanî ava dibe

Di nava rêxistinên bakurê Kurdistanê de piştî îmzekirina protokolên piştgiriyê, niha jî, ji bo yekîtiyekê di bin eniyêke neteweyî de xebat tê kirin. Xebatên ji bo eniyêke neteweyî ku dê hemû rêxistinên bakurê Kurdistanê di nava xwe de hembêz bike. Ji aliyê pirraniya rêxistinên bakurê Kurdistanê ve tê parastin û bi giştî erênîya xwe diyar dikin.

Navenda Nûçeyan—Ji bo avakirina eniyêke neteweyî amadekirina bernameyên rêxistinan didomin. Bernameya ku PKK'ê amade dike li ber qedandinê ye. Di bernameya PKK'ê de, pêwistiya eniyêke neteweyî wiha tê şîrovekirin: "Têkoşîna azadiyê ya ku gelê Kurd ji salên dirêj ve ye didomîne, riya enîbûneke berfireh bi awayekî objektîf vekirîye. Divê hemû rêxistinên Kurd, bi zanîna berpirsiyariya xwe ya dirokî, li hember dijminê hevpar, çek ji tê de, bi hemû awayan têkoşin bidin. Dê hemû rêxistin li gorî hêza xwe

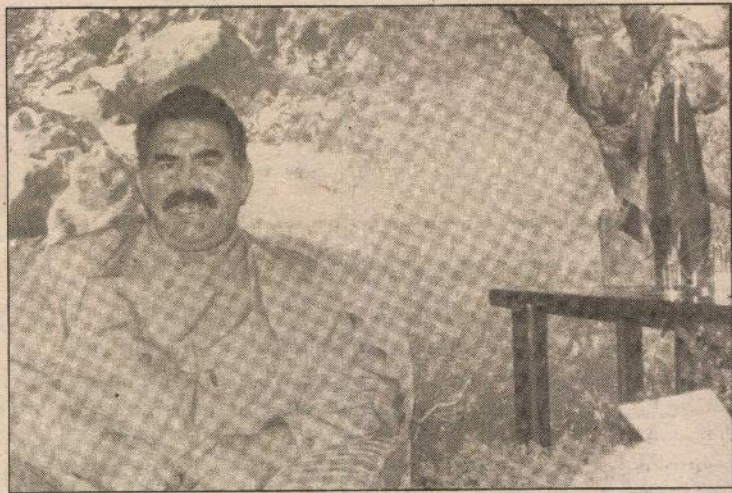
beşdarî xebatên bi vî rengî bibin. Her rêxistina ku beşdarî eniyê dibe, dê xebatên xwe jî bîdomîne. Dê ji bo pêşvebirina ziman û çanda Kurdî û ji bo avakirina sazîyên wan her rêxistin di nava xebatên hevpar de be û ji bo danasîna têkoşîna doza Kurdî, di qada navneteweyî de û destgirtinê jî xebat bi hev re bêne meşandin. Ji bo serbestmayîna girtiyên di zindananê Tirkîyê de jî, dê xebatên hevpar bêne kirin. Eniya Rizgariya Neteweyî ya Kurdistanê ya ku dê bê avakirin, ji bo têkoşîna demokrasîyê ya li Tirkîyê jî bi

pêş ve bibe dê xebatê bike."

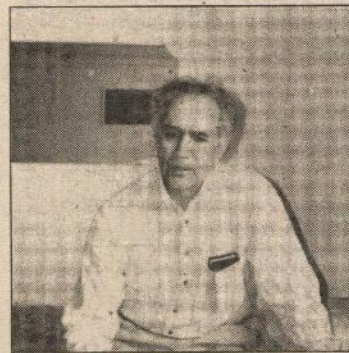
Di nava rêxistinên Bakur de, yên ku heta niha erênîya xwe dane vê xebatê ev in: PKK, PSK, PRNK, Hevgirtin-PDK. Rêxistinên din jî, bi vê xebatê re ne û dê di demeke nêzik de beşdarî xebatên vê eniyê bibin.

Ger di civîna yekemîn ya eniyê de ku dê di rojên pêş de pêk were, encameke baş bê girtin, dê xebatên avakirina Meclîsa Eniyê jî di wê kêliyê de dest pê bikin. Li gorî ku tê hêvîkirin, dê Meclîsa Neteweyî ya ku di bin serokatiya PKK'ê de hatibû avakirin, bê firehkirin û nûnerên hemû rêxistinên Kurd di bin siya vê meclîsê de bigihin hev.

Eniya Rizgariya Neteweyî ya Kurdistanê ya ku xebatên avakirina wê didomin, dê berpirsiyariya nûneriya gelê Kurd di her qadê de bigire ser xwe û di pêvajoyê ve xebatê de, xebatên Meclîsa Neteweyî û Kongre-

Öcalan di avakirina eniyê de pêşengiyê dike

Burkay û Reşo ji bo cepheyê xwe nadin paş

ya Neteweyî amade bike. Ji bo pêvajoya dîr jî; piştî di yek parçeyî de yekîtiyê bê avakirin, dê ji bo parçeyên din jî xebatên yekîtiyê dest pê

bikin û kongreyek neteweyî bi besdariya hemû rêxistinên Kurd bê avakirin û dê xebatên diplomatîk jî bi destê vê kongreyê bîdomin.

Polîs li her der polîs e

Spor ji bo xurtkirina pêwendîya nav mirovan û pêşvebirana dostaniyê navgîneke girîng e. Bes li her derê spor vê fonksiyona xwe nayne çih. Li hin deveran dikare bibe navgîna dijminatîyê. Mesela li Tirkîyê spor bi giştî ve rola duyemîn pêk tîne.

Navenda Nûçeyan—Roja 16'ê Heziranê li Cûlemêrgê (Hêkarî) di maça navbera koma polîs û ya karkeran de wahşeta ku polîsan kirin, carekê din da xuyakirin ku, spor ji bo polîsan ne navgîneke dostaniyê ye.

Di maça ku polîs li hember karkeran 2-1 tîk çûn de polîsan pîr hêrs bûn û êrîşî ser leystikvan û alîgirên wan kirin. Di êrîşên ku polîsan jop bikaranîn de gelek terefdar û leystikvan hatin birîndarkirin. Di nav birîndaran de zarokên zehf biçûk jî hene. Ji birîndarên xedar ku me navên wan tespît kirine

ev in: Sadik Ozkan, Alî Karasu, Sadik Ozer, Abdurrahman Aslan. Bi dehan birîndar jî li ser piya tedavî bûn.

Piştî vê maça ku rûyê polîsan ê hovane nîşan da, gelê Cûlemêrgê pîr hêrs bû û vê helwesta polîsan wek nebûna dewletê şîrove kir.

Li ser vê bûyerê Se-

rokê Şaxa (şûbeya) Komeleya Mafên Mirovan a Cûlemêrgê A. Kerîm Demîrer ditînên xwe bi vî şeklî anî ziman: "Li Kurdistanê îradeya dewletê nemaye. Dewlet tune, serdestiya polîsan heye. Ji van bûyeran Waliyê Cûlemêrgê Cemalettîn Sevîm berpirsiyar e. Walî bi xwe ev bû-

yer dan destpêkirin."

Piştî van bûyeran, maçên li Cûlemêrgê ku li rasthatina turnuvayekê dihatin kirin, jî aliyê walî ve hatin li paşxistin. Serokê Belediyê Ahmet Mühürdaroglu, lipaşxistina maçên turnuvayê nêlicî nîrxand û ev biryara walî rexne kir.

Polîsên Cûlemêrgê dema di maçê de tîk çûn êrîşî ser terefdarê ekîba karkeran kir

Li Başûr cinayêten siyasî

Navenda Nûçeyan—Li basûrê Kurdistanê, di nava tixûbên Kurdistana Federe de, provakasyon û cinayêten siyasî didomin. Nûnerê PK-I (Partiya Komunîst a Iraqê) yê Behdînanê Lazer Ebu Nesir, roja 14'ê Heziranê li Duhokê, li nêzî mala xwe hate kustin. Bi kuştina Lazer Ebu Nesir re, di nava mehekê de ev bûn 3 kesên siyasî ku tene kuştin û qatîlên wan nayêne zanîn.

Ev cinayêten siyasî bi kustina Rauf Akreî re dest pê kirin. Serokê rêxistina Têkoşînê û rojnamevan Rauf Akreî 26'ê Gulanê hatibû kustin. Dû re jî, roja 1'ê Heziranê Mebûsê Suryanî Frensîs Yusuf Sabu hatibû kustin. Li ser Kustina Frensîs Yusuf Sabu hin rayedarên hikûmeta Federe wiha gotibûn: "Bi taybetî kustina Frensîs Yusuf Sabu, ji tu hêzeke siyasî re feyde nayîne. Dibe ku, ji bo qatîlên Rauf Akreî neyêne tesbitkirin û rews bê solikirin ev cinayet hatibe organizekirin."

Serokê PK-I'yê Ebu Bas, kustina Lazer Ebu Nesir wiha nîrxand: "Hin agahdariyên me hene ku, ev cinayet ji aliyê dewleta Iraqê ve tene organizekirin. Li gorî vê planê dê he gelek cinayêten siyasî pêk werin."

PÊNÛS

Amed Tigris

Rev ha rev!

Polîtîkvanên Tirk ên ku ji 30-40 salî ve heta niha Tirkîyê îdare dikin, niha ketine hemberiya revê. Wey li wî ku polîtîkayê berdide û direve. Rev ha rev!... Seriyê bi qurbana lingan! Berî her kesî Serokwezîr Süleyman Demirel revî. Her çiqas S. Demirel ji serokwezîrtiyê derbasî serokkomartiyê bû jî, lê dîsa ev rev e. Ji ber ku li Tirkîyê Serokwezîr û Serokê SHP'ê Erdal İnönü beyan da û got "Ji vir şûn ve êdî ez dev ji serokatiyê berdidim". Niha jî Serokê Parlamentoyê Husemettin Cindoruk jî beyanan dide ku, "dê di rojên pêş de ji serokatiya parlamentoyê îstifa bike."

Gelo ev rev ji bo çî ye an jî, ji ber çî ye?

Hê salek berê ji bo van cih û meqamên han, bi hevdu digirtin. Gotinên nemayî ji hevdu re digotin. Hezar dek û fêlbaziyên li serê hevdu çêdikirin. Lê îro bi dilê xwe dihêlin û direvin. Xwe diavêjin dest û lingên wan jî ew dîsa qebûl nakin. Gelo di nav salekê de çî hat guhartin? Ev camêr ji van meqamên herî bilind têr bûn, westiyên, kal bûn? An jî êdî ew nikarin di bin kar û problemên Tirkîyê de rabin?

Bi rastî êdî ew nikarin di bin bar û problemên Tirkîyê de rabin. Problema herî mezin pîrsa Kurd û Kurdistanê ye. Pîrsa Kurd û Kurdistanê her ku diçe mezintir û aloztir dibe. Îro vê pîrsa han dest û lingên polîtîkvanên dewleta Tirk xistiye qeyd û bendan. Bi tenê zimanê wan leqe leq dike. Yanî kemalîzmê êdî iflas kiriye. Riziyaye. Çirik û virika wê derketiye. Kurd û kemalîzm du tiştên li dijî hevdu ne. Herdu dijminên hevdu yê herî dijwar in. Ji ber vê yekê hebûn û têkoşîna Kurdan înkarkirin û îmhakirina kemalîzmê ye. Ji aliyê din ve kemalîzm ne bi tenê dijminê gelê Kurd e, her wiha dijminê hemû karker û xebatkarên e. Dijminê gelê Tirk e jî. Ji ber van sedeman êdî polîtîkvanên 30-40 salî yê wêkî S. Demirel, E. İnönü, B. Ecevit, N. Erbakan û yê din, nikarin bi mejiyên xwe yê pûç û rizî Tirkîyê îdare bikin. Rev reva wan e û direvin. Gelo dê nîfşên nû yê wêkî Tansu Çiller, Deniz Baykal, Mesut Yılmaz û hwd. bikaribin bikevin bin barên revokan û di bin wê de rabin? Na, ne mimkûn e. Ji ber ku ev nîfşên han jî çêjîk û şagirtên wan in. Ferqa wan tune. Heta ji wan xerabtir û bêqelîfttir in. Ji ber ku kopyên wan in.

Wiha xuya ye ku, Tirkîyê nikare ji vê krîza kûr a bêbinî derkeve. Her ku diçe kûrtir û firehtir dibe. Serê lîder û kadroyan dixwe û dê hîn serê gelekî din jî bixwe. Bi guhartina kesan tu carî dê nikaribin ji vî krîza kûr û bêbinî derkevin. Têkoşîna gelê Kurd dê serê gelek kesên wan ên bi nav û deng bixwe. Ji bo ku ji vê krîzê derkevin bi tenê riyekê heye. Ew jî terkîrîna îdeolojî û polîtîka kemalîst e. Qebûlkirina îdeolojî û polîtîkayê pêşverû û demokratîk e. Qebûlkirina rastiya Kurd û Kurdistanê ye. Qebûlkirina pîrsa Kurd a neteweyî ye. Bi tenê ne qebûlkirin, bi wê re li ser merc û şertên wekhevîyê, bi nûnerên gelê Kurd re rûniştin e. Peyman îmkazîrîna e. Û di jiyana pratîk de pêkanîna van peymanên wekhevîyê ye. Wê demê rîya demokrasî û azadiyê ji gelê Tirk re jî vedibe. Ji derî ve rîya han, tu rê û çareyên din tune ne. An jî dê gelekî Çiller û Yılmaz jî polîtîkayê berdin û birevin. Hem jî di demeke gelek nêzik de. Gotineke Kurdan heye: "Dengê defê ji dût ve xweş têt!" Ka dê Tansu Xanim çî bike û jiyana wê çiqas dirêj be? Niha li Tirkîyê mêt ji polîtîkayê direvin û dem dema jinan e!

Em li hêviya kê ne me hînî Kurdî bike

Selîm Biçûk

Gelê Kurdistanê ku bi hejmarê xwe digihêje 40 milyon şênî, hedî hedî melbend û zincîrên tariya bindistiyê diçirîne. Dîwar û astengên sedan salan dihêrifîne. Bi ronahiya ku ji pişt kupên çiyên ve dertê, çavan vedike. Êdî kerr bi guh bûne. Lal bi ziman bûne. Kor bi ronahiyê şa bûne, kulîkên ku di bin berfê û seqema zivistana de bêbext de diçilmisîn, îro bi kenê şîrîna dipeşkin. Helbet di serî de gelê Kurd li nîrx û bihayên xwe ku bi mirinê parastine xwedî derdikeve. Dixwaze hembêz bike. Mizgîna bihara nû, Newroza hemdem, roja serxwebûn û azadiyê bideyê. Tiştê ku mirov bê wî nikare bi vê mizgînê şa bibe zimanê Kurdî ye ku, ew bi xwe hebûna Kurdan e.

Ji bo çî ziman

Ziman, ne tenê desteka axaftin û têgihîştinê ye. Ziman, hêlîna hebûna gel e. Ziman, dîrok, tore, huner û çand e. Yekîtiya bîr û bawerî, bîrdoziyê ye (îdeolojiyê); ziman hebûn bi xwe ye. Bêyî ziman jiyana nabe. Lewma di welatekî mîna Kurdistanê de ziman dibe armanca yekemîn ji bo êrîşên dijmin. Ji ber ku hilanîna ziman, gel jî ji meydana hiltîne, kuştina ziman kuştina gel bi xwe ye. Ev rastî dihele ku em bibêjin, bêyî zimanê, em nikarin bi serxwebûn û azadiyê bihizirin. Lê ji hêla din ve ziman jî, bêyî serxwebûn û azadî mehf û talan dibe. Bav û kalên me baş di vê rastiye gihîştibûn. Ji bo ku xwe ji tunebûnê biparêzin, derdiketin şikeft û berqefên çiyayên Kurdistanê yê pîroz. Serxwebûna Kurdistanê ji bo peşvebirina çand torê û zimanê Kurdî pêdivîyê ye. Lê her wiha ziman jî, pêdivîyê pêwîst e.

Ji ber ku, kesê bi zimanê dijmin bihizire bi bîr û bîrdoziya wî jî, mijûl dibe. Ji hêleke din ve ziman pîvaneke ji bo welatparêziyê mirovî. Di vî derbarî de zimanzanê kal.

şervanê serxwebûn û azadiyê, **Mamoste Osman Sebrî** dibêje: "Eger tu bixwazî welatparêziya mirovekî binasî, bendewariya wî bi zimanê zikmakî ve bibîne." Ev rastiyeke ku kes nikare ji ber çavan bixe. Kurdê ku ne evîndar be hewl û hêza xwe nede hînkirina Kurdî, bêguman kêmahî di welatparêziya wî de heye. Axaftin û nivîsandina bi zimanê Kurdî, ji bo me Kurdan pêdivîyêke mîna xwarin, vexwarin û bayê ye.

REWŞ A ZIMANÊ KURDÎ LI EWRÛPA

Di her hêlê de jiyana Ewrûpa ji bo gelê Kurd mirin bi xwe ye. Civateke ji hev ketî. Têkiliyên mirovahî û civakî heta bi pêpelûkên dawî ketî û mirî kur, bav nas nake. Bav dê nas nake, keç malbatê nas nake. Tiştê herî erzan di vê civakê de mirov (însan) bi xwe ye. Mirovê Kurd ku dibin lêdanên şerê taybetî de jar û perîşan maye, sînga xwe ji bo vê civatê vedike û dibêje: "Ax xweş!" Lê buhaye vê jî, pîr giran dide, zarok diçin. Malbat diçe. Ew şeref û rûmeta ku bi mirinê parastî bi çend pereyan diçe. Hejmareke bilind jî, bi vê felaketê dihese. Bi destan li çok û serê xwe dide. Lê encam yek e.

Em vegeirin ser zimanê Kurdî û bi taybetî li Almanîya ku hejmareke bilind, ji gelê me li wir dijîn. Li vê meydana jî, derfet û karînen mezin hene ji bo hînbûna Kurdî. Lê mixabin, de nava malbatê di ji Tirkî û pê ve tu ziman nabihîzî. Li Komele û sazîyên Kurdî bi Tirkî tê xebirdan. Li meş û şevan dîsa Tirkî kesên bi Kurdî jî, dizanin bi Tirkî dipeyivin. Dema mirov dipirse çî ye ew rewş? Bersiv hazir e. "Ez nizanîm Kurdî. Dijmin bi me kiriye." Belê rast e dijmin ev kiriye. Xwestiye te tune bike. Gelo! Te ji bo hînbûnê çî kiriye û çî dikî? Kî nikare di navbera du mehan de hîni Kurdî bibe? Derfet jî hene. Qursên Kurdî, xwendevanên Kurdî pîr in. Lê dema tu vê neqî bû bibêjî:

"Gunehe dijmin e, ez nizanîm". Em bêçare dimînin bibêjin: "Gunehkarê mezin tu yî û nezaniye te qelsbûna welatparêziya te ye." Lê gelo ew kesê bi Kurdî dizanin lê bi Tirkî dipeyivîn di çî warî dane? Bêguman bi zanebûn, an bi nezani domana şerê taybetî ne, xweşî û rehetiye xwe de zimanê dijmin de dibînin û bi vî awayî bi hezaran gelê me yê ku ji sê parçeyên din ji şoreşê dût dikin û dibin sebebê dirêjahiya zagona şerê taybetî.

ÇARE ÇI YE?

Pîr hesan e ku mirov bibe evîndarê zimanê diya xwe. Ev zimanê şîrîna, pak û zengîn, ma gelo kes heye şîrê diya xwe ji bîr dike? Ma, ne bi mehtîna vî şîrî re, em hîni zimanê Kurdî bûne? Ji bo vê gereke herkes bibêje. Ez Kurd im. Ez welatparêzî m. Ez hez ji welat û gelê xwe dikim. Bêguman ezê hîni Kurdî bibim. Û ji tîpa "A"yê dest bi alfabe Kurdî bike û ji nan û av dest bi peyvandinê bike. Bêguman dema ev vî û xwestek çêbibe wê di demeke kin de hîni Kurdî bibe. Dema hîn bû jî, ji malbatê dest pê bike heta bigihe cîran, gund û herêmê. Her kes çî dizanê bila derdora xwe jî, hîn bike. Ji hêla din ve girîng e, di komeleyên Kurdan de xebirdana bi Tirkî bê qedexekirin. Şev û meşên me bibin bi Kurdî, ji ber ku emê Kurdistanê Kurdî ava bikin. Semîner û civînen me jî, gereke bi Kurdî bin. Gelo çima rojnameyêke mîna Welat xweş, şîrîna û ciwan bi milyon hejmarên wê di nava 40 milyon Kurd de neyên firotin? Ji bo xort û zarokan jî, li Almanîyê derfetên nû peyde bûne. Destûra dersdana zimanê Kurdî di dibistananan de çêbûye. girîng e dê û bav zarokên xwe jê, bêpar nekin.

Bila dirûşmeya me ya mezin bibe:

Ez bi zimanê Kurdî dizanîm, ezê zimanê Kurdî bidim zanîm

Ez hîni Kurdî dibim, ezê Kurdî bidim hînkirin

Di çanda me de nezera çavan

Di nav gelê Kurd de gelek kevneşop û bawerî hene, hejmara van baweriyên kevnare li gor lêkolînên me pirr in. Her wiha em der heqê "nezera Çavan" de xwedî gelek nimûneyên dewlemend in. Der heqê çanda gelê Kurd a kevneşopî de hinek xebatên zanistî hatine weşandine, lê bi serê xwe ev xebat li ber rewşa çanda gel a dewlemend qels û bêçare dimînin.

Zahir Kayan

Di nav gelê Kurd de gelek "kevneşop û bawerî hene, hejmara van baweriyên kevnare li gor lêkolînên me pirr in. Her wiha em der heqê "nezera Çavan" de xwedî gelek nimûneyên dewlemend in. Der heqê çanda gelê Kurd a kevneşopî de hinek xebatên zanistî hatine weşandine, lê bi serê xwe ev xebat li ber rewşa çanda gel a dewlemend qels û bêçare dimînin. Ev çanda kevnare wek derya û oqyanûsê ye, divê em xebateke pirr girîng di vê holê de bikin. Gelê Kurd di vî der heqê de pirr afirînkare e, ev rewş xwe di her demajoya de dide xuyan. Di nav gel de şopa "nezera Çavan" li gorî xwe dikeve rîyê wek xwe û cihê xwe di baweriyên dewlemend de digire. Li Kurdistanê li her gund û bajar/navçeyê ev baweriyên hanê li gorî xwe nixandine û jê motîfeke gelêrî û efsaneyî çêkirine. Di lêkolînên me de, em bi giraniyê ke mezin li ser van motîfên nezerê sekinîn û me bala xwe kişande ser rewşa van baweriyên wê demê karê me dîtina hinek kesên di van der

heqandê xwedî agahiyan bû. Lew bi vê armançê me lêgerînên xwe li hêlên Kurdistanê amade kir. Gelek nimûneyên hêja gihîştine destê me û di vê xebata me de tîkiliyên van berheman karê me pirr hêsan kir. Ên ku der heqê van nimûneyên gelêrî yên kevnare de bixwaze bixebite pêwîst e ku, herê pêşî civaka Kurdan a hemdemî ber bi çav bike. Lew jiyana Kurdan a niha gelek pirsgerêkên girîng di xwe de dihevine. Ev rewşên di nav jiyana Kurdan a hemdemî de derbas dibin, giş ji bo van çalakiyên me mînakên dewlemend in. Gere em çavê xwe li vê rewşê vekin û bi hêviyê mezin bi ser ve xwar bibin. Der heqê wêjeya Kurdî, çanda Kurdî ya giştî de berçavkirina jiyana Kurdan a ku niha li gundan didome, girîng e. Ev nezera çavan jî, jiyana Kurdan a kevnare tîne ber çavan û em qetek ji wê jiyana kevnare hîn dibin. Baweriyên Kurdan ên mîtolojîk, efsaneyî, pêkenîni û hwd. giş ji dirokeke kevin ve didomin û tîne. Em di van baweriyên de gelek tiştên zanistî derdixin holê, her wiha raman û zerengiya gel a dirokî radixi-

ne ber çavan û ji bo gerdûnê dinirxînin. Bingeha "Nezera Çavan" gelek baweriyên pêwîst derdixe holê û dirokê bi rewşa xwe ya kevnare ve tîne ber çav. Em dikarin bibêjin ku, ev baweriyên han ji fêhm û zanistiyeke pirr kevin tîne. Li gundê Aşqeliyê niha girêdayî Agiriyê ye. Henîfî Demîr der heqê baweriyên "nezera çavan" de wiha digot:

"Ew kesê ku bi nêrîna xwe ve mirovan nezerî bike; gelê Kurd hember van kesan hawila xwe wiha hilda ye.

Bi dizî tînin pîsiyî wî bi wî

wan kesan (ew ên ku mirovan nezerî dikin) were, wê demê pêwîst e ku, cihekî xwe biqurucîne, ew cih hêt an cihên wî yên din jî dibin..."

Marekî reş li pişt te ye.

Ew kes dizivire li pişt xwe dinihêre û nezera wî betal dibê.

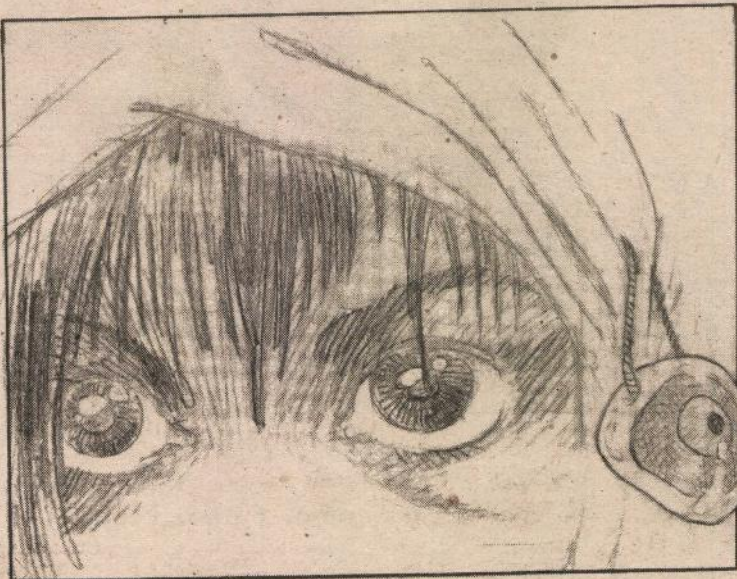
Ew kesê ku mirovan nezerî dikin kesaniyeta wan wiha ye

Çavê wan zer in,

Diranê wan sêreg in

Guhên wan bel in

Histûyê pişt guhê wan tik

didin xwarin û mîza wî bi wî didin vexwarin. Ger ku wê bikin ew kes diherime û êdî li ser însanan bandora wî ya nezerê namîne."

Li gundê Aşqeliyê Sidik Çetîn wiha digot:

"Ku mirov ji nişka ve rastî

in

Pozê wan dirêj in

Serê pozê wan top in

Pozê wan bi berjêr in, wek gîzêr in.

Ev tîpên hanê di nav gel de hatine ceribandin, bi giştî mirovên wiha.

Tîma-ne, ji zarokên xwe û kiltetên xwe re hesûd in, pîs in. Bi navê dîn (ol) bi rê ve diçin. Gelekî wan çavdêr in û ji dewlemendiya cînanan diqehirin.

Gelê Kurd ji bo nezerê hinek havilên tîbi û mîtolojîkî, efsaneyî û hwd. hildaye. Ji van

1. Sewitandina ûzeligê
2. Helandina gulê (berî nav avê didin)

3. Çêkirina nivîstan
Jina Kurd çêbûna nezerê digihîne gelek bûyeran û ev bûyer giş bi awayekî efsaneyî pêk tîne. Jina Kurd di civakê de çî dîtine der heqê nezerê de, wê pêk aniyê û wê rewşê rast hesabandiye.

"Ku zarok bawîşkan bîne li gorî jina Kurd ev rewş elametên nezerê ne."

Di nav gel de ew kesê ku bi nezerê dikevin jî hatine kifşkirin:

1. Keçên bedew
2. Keç û xortên jîr
3. Mirovên hunermend
4. Însan û malbatên dewlemend
5. Keçikên bejinzirav
6. Keçikên pordirêj
7. Zarên jîr û serwest
8. Xortên talyan-û bilind.

Li gor hinek jinan, nezer bi girranî li ba kal û pîran peyde dibe, ango nezerê ev kes çêdikin. Li gundan ev bawerî xwe bi rewşeke qehîm ve dide nîşan. Ew jinên ku zarokên wan nezerî dibin, bi piranî cînarekê xwe û neyarekî xwe dide darizandinê û wî dixwe serhonazê wê bûyerê.

Dawê ay sebebonû ku yêni zonyayîş, bi zonî Kurdî hemû çî nyomyê nuştîş. Zafî zonî ma bi vatôn o. Yanû bi vatôn ma he-ta êrî amo, reso ma. Bi qêdêko-bîn dewlemendiyê zonî ma vatôn da. Raştîyê xwî di zonî Kurdî zaf dewlemend û . Hîrê çarî diyalêktî yî estî, her yo nizdî xwî seri biya zonêk i. Herçend in tiyemonî virazenû zî, helbet qê zonî ma ina dewlemendiyêk a. Adawara ma gere qedêrî zonî xwî bizon û hemû vatê ku miyonî mileti di yeni vatiş, bikerî zonî nuştîşî.

Qisê riwejonê bêni yî zonî, folklor benû yî zonî, vîçonîk bêni zonî ma gere zonî xwî piyerû bikerî e nuştîş î . Adet û torê ma miyon merdûmanî ma di zonî yin di jiyênî. In adetî hezar seron nê. Heger ma yin niker zonî nuştîş, wî riwejêk biyerû adet û torê ma wertî ra weradiyî. Çira? Bersiv yî zaf re-

het û. Çandî ma jiyonî kal û pîronî ma do. Heger yî bimirî û ma kulturî xwî dewr nîgerî. o çax kulturî ma wû dewlemend benû vîn.

Mi waştî ina nuştê xwî di giwerê qiwetî xwî ra bi diyalêktî Dimilî çend vîçonîkon binusî. Kurmanc vîçonîkona vonî tiştonek. Zonî ma di bi hezaron vîçonîk estî. La belê zaf kem omî nuştîş. In vîçonîkî ku şîman ika wonênî, der û dormalê Boxlonî di yêni vatiş. Ma ayê ku qijî ra vîrî mi di mendî, nuştî û bi çend hevalon dê tesdîqkerdiş. Zafî yin zî cînî yî. Giwerê baweriyê mi in wari di cînî ma yenê xwerê. Yin kulturî ma pawitu. Kultur ma cê yin di jiyenû.

Vîçonîk ma

In zonû ku ez ita di karonâ, dormalê Boxlonî di yenû qisîkerdiş. Ez heta ku eşkawa mi qêydo ku merdûm qisêkênî nuştû. Bi îne zî mi waşt Dimilî ku conî bynon di nişênîrû, agahê fêkî in derberon bivî. Qeydo bîna zî gelêk vatê estî merdûm nîşkeno binusû. Heger merdûm binusû, manê xwî kenî vîn. Vîçonîk ma bi "Çîkê mi estû" destkênpê. Myonî yin di teynê estî Dimilî û Kurmancî kerda fîmona.

Çîkê mi estû, ti ra bestû (nomi)

Çîkê mi estû:
Dona awirû şikenû, dona kerarû nîşikenû (kaxiz)
Şîna ça, mi di ra (vêrsî)
Riwej gêrenû, sew fek aker-

di monenû (lastîk)

Çaran çîllî, pêncan willî (cijê monga)

Çîwa çot, pê hot kiwon di kot (riyî)

Di birê qet yovîn nivînên (gwêş)

Vîst û heşt birê her riwej donî pyerû (dindonî)

Hilintir, mîlîntir, law ji bavê bilintir (dûn)

Ponc birê tim û tim donî piyerû (caxî)

Riwej çerenû, şew windenû (estwer, astor, her)

Pûş, şenîkêrû, kera qalîndyêrû (meşk)

Rwejçiqaş nona ser nîpêşiyenû, şew nona ser pêşiyenû (saro û pê)

Hîrî birî her riwej donî piye-

rû (nerê kelkarî)

Deva qwera, pişkil feka per-
ra (tîfing)

Çîko çikonî ber kevirê sultônî, ne gur dixwe, ne diz dibe (kesa)

Him himî erd simî, tim timî dîwar simî (merî)

Heyşî wêşî, calon çêrxî, hezar qwêşî (astor)

Kel û kwel kot gwel, gwel pêsâ kel nêsa (qincyeli)

Go kil, hot cil (pyonz)

Gil best kênon, dest (gezi)

Kel kir, vazda bir (darî)

Hud şîna, dud dimawa (dêrzîn û la)

Avê lem da, lemê kem de meha derket masî der da

Sondîq sêr sondîq, meftî dêstî Xalîqî (cîniya nyewes)Co-
oş hero, mevaj dikê me ye, ser û boçû dox tawe ye.

Boxlonij

Salvegera 100. ya bûyîna mîrê rewşenbîran:

Celadet Bedirxan

Kalê Ciwan

Îsal. salvegera 100. a bûyîna Mîr Celadet Bedirxan e. Celadet, kurê **Emîn Elî** ye, neviyê **Bedirxan e**. Ew Bedirxan Paşayê ku di sala 1821'î de bûbû mîrê Cizîra Botan. Malbata Bedirxan ji malbata **Ezîzan e**. Piştî hilweşandina dewleta **Zengî**, hikmê hikumdariya Cizîrê, bi Bedirxan Paşa ketiye destê vê malbatê. Femandariya Bedirxan Paşa, dawîya femandariya vê malbatê û dawîya hikmê mîrekên Kurdistanê seranser e. Osmanîyan ew mîrekên ku li ser pê mabûn, di dewra **Siltan Mehmûdê II.** de (bi biryara Pergala Nûve) tesfiye kirin. Bedirxan Paşa hikumdarekî pîrr zana û jîr bû. Bedirxan Paşa bi rêk û pêk, bi zanîn û hostahî hemû, malbat, eşîr û serkêşên Kurd anî ba hev û yekîtiya wan saz kir. Li ser vê stratejiya xurt û rast, di sala 1842'yan de piraniya Kurdistanê ji zordestiya karbidestên Osmanî yên kolonyalist rizgar kir. Lê sed heyf û mixabin ku, Osmanîyan di sala 1848'an de zora hêzên Bedirxan Paşa birin û nehiştin Kurd rizgar bibin.

Bedirxan Paşa bi şertê ku Osmanî ji vê malbatê 70 kes bidine xwendinê (dibêjin ku 70 ke zarokên Bedirxan in) teslîm bû. Osmanîyan, ji dewra **Selîm** û heta dawiyê ji serekên hereketên Kurdistanê kes nekuştine, wan ew tim celi (sîrgun) kirine. Wek **Sêx Ubeydilahê Nehrî** û hwd. Bedirxanî û hevalbendên wî yên ji malbatên mezin sîrgunê Stenbol û dor û berên Stenbol kirine. Zarokên Bedirxanan û bi wan re zarokên malbatên Kurd xwendin. Xwendinên bilind qedandin.

Emîn Elî Bedirxan yek ji kurên Bedirxan Paşa ye. Li Stenbolê xwendiyê û hakimîtiyê kiriye. Hakimê cezayê bû ye. Mala Emîn Elî Beg, malekê tîr û tije maleke ava ye. Mal ji hemû welatparêz û ronekbîrên Kurd ên Stenbolê re vekiriye. Osmanîyan rê nadine wan ku dagerin Kurdistanê. Ji ber vê yekê hemû xebatên xwe yên neteweyî li

stenbolê didomînin. Ji ber ku mala Emîn Elî bûye nîveka (merkeza) tevgera Kurdan, karbidestên Osmanî jê nerehet dibin û ew li gelek cihan didine gerandin. Lew ku welatê Osmanîyan gelek fireh bû, ew sîrgunî gelek bajarên dikin. Wek **Ekka, Nablus, Selanik, Edirne** û hwd.

Celadet Bedirxan di 26'ê Nisana 1893'yan de li Stenbolê, ji pîreka Emîn Elî ya duyemîn **Seniha Xanim** a Çerkez, di vê mala tîr û tije, zana û welatparêz de çavê xwe li dinyaya ku rojek tîr rehetî neditiyê, vekir. Ji ber ku usûl û çaydeyekî Bedirxaniyanê herî qenc ew bû ku, li ku derî dinyayê dibin bila bin, zarokên xwe bi zimanê Kurdî û bi rihê Kurdî digihandin. Emîn Elî şand ji Cizîra Botan dengbej, çirokbêj û mitrib anîn Stenbolê ku di nav mala xwe de zarokên xwe, di warî Kurdî (Botanî) de bigihîne. Bi rastî ji **Celadet, Kamîran, Sureya** û yên din ne li Kurdistanê mezin bûne, lê ew di heyamên Kurdistanî de hatine xwedîkirin. Rihê Kurdîtiyê, rihê welatparêziyê bi biçûkahî dane wan da ku, xwe winda nekin.

Emîn Elî bi vê jî nemaye, mamosteyên zimanên biyanî

yên taybetî (xusûsî) girtiye. Celadet hîni zimanê **Yewnani, Farisî, Fransizî û Rûsî** kiriye. Celadet, Mekteba Herbiyê li Stenbolê kuta dike, dibe serbaz (subay), di destpêka **Şerê Cihanê** yê Yekemîn de dikive **Cepheyê Qefqasê** û şer dike. Heya **Bako û Tewrêzê** (Tebrîzê) diçe. Lê bîyî dilê bavê xwe Emîn Elî Beg, Osmanî di **Şerê Cihanê** yê Yekemîn de tîk diçin. Celadet dadigere Stenbolê. Dikeve nav rêxistina "**Komeleya Rêxistina Civakî**" û dibe yek ji hîmdaran. Bavê wî û hemû welatparêzen Kurd di nav vê rêxistinê de cih digirin. Wê demê Osmanî felişîne. Miletên ku ne misilman in, xwe xilas kirine. "**Îttihat ve Terakkî û Jon Tirk**" nizanin ka çibikin. Miletên misilman wek Ereb û Kurd divê ku li çara serê xwe bifikirin. Tirk fikra yekîtiya misilmanan diavêjin pêş. Dostanî di navbera **Mustefa Kemal û Bedirxaniyan** de heye. Celadet ji yek ji dostê Kemal e (wek dostaniya ronekbîrên me yên îroyîn û çepên Tirk): Celadet û Kamîran bi fetil û finazên Jon Tirk dihesin. Di 1919'an de bi **Ekrem Cemil Paşa** û **Major Noel** ê Îngilîz ve derbasî Kurdistanê

Celadet hîni zimanê **Yewnani, Farisî, Fransizî û Rûsî** kiriye. Celadet, Mekteba Herbiyê li Stenbolê kuta dike, dibe serbaz (subay), di destpêka **Şerê Cihanê** yê Yekemîn de dikive **Cepheyê Qefqasê** û şer dike. Heya **Bako û Tewrêzê** (Tebrîzê) diçe.

Lê bîyî dilê bavê xwe **Emîn Elî Beg, Osmanî** di **Şerê Cihanê** yê Yekemîn de tîk diçin. Celadet dadigere Stenbolê. Dikeve nav rêxistina "**Komeleya Rêxistina Civakî**" û dibe yek ji hîmdaran.

dibe. Piştî sîrgunê hê ji nû ve tîk pêl axa welatê dikin. Piştî kû **Mistefa Kemal** fermana hemû serkêş û mezinên Kurdan deranî û Mala Bedirxaniyan ji di vê listeyê de bûn. Emîn Elî, Sureya, Celadet û Kamîran ji di listeya fermanê de bûn. Emîn Elî û Sureya çûn Mîsrê, Kamîran û Celadet ji derbasî Almaniyayê bûn da ku, li wê derê mekteba hiqûqê bixwînin.

Celadet Bedirxan, li Almanya lîsansa xwe ya hiqûqê kuta dike û rast diçe Mîsrê. Ji wê derbasî **Beyrûdê** dibe, diçe cem apê xwe **Xelîl Ramî**. Di sala 1927'an de digihîje hevalên tîkoşer û heja, hevalên **XOYBÛN'ê**. Ji bo rizgariya welat tevdir û programên gelek teze û bi rîk û pêk digirin. Sîrikên **Mistefa Kemal** ên ku Kurdistan li hev par kirine, fersendê nedane wan. Hikûmeta Fransiz bi giranî welatparêzan sîrgunî **Şamê** dike. Celadet ji di nava van de celi bûye. Pişt ku şerê **Agirî** felişî, hikmê nîjadperestên Tirk bi ser ket û li **Geliyê Zilan û Dêrsimê** dest bi qirkirina Kurdan kirin û fermanê Kurdan rakirin: xebata mîrê miran. Mîr Celadet hate guhertin. Ji hikûmta

Fransa destûra derxistina kowara **Hawarê** stand û dest bi xebata çandî kir. Wê demê Celadet ketiye 40 saliya xwe.

Çawa ku Bedirxan Paşa piştî tesfiyekirin û belavkirina mîrekên Kurdistanê, dest avête şerê germ û gava ku dît qama wî nagihe hêzên Osmanî û bi vê dîtinê re stratejiya xwe guhart, riya xwendin û zanîne vekir ku, hisên (hestên) neteweyî nemirin: her wiha Mîr Celadet ji ev rastiya piştî **Sêx Seîd û Îhsan Nûrî Paşa** di tiye û bi hemû îmkanên xwe da-ye riya zanîn û hişyarkirina neteweya Kurd. Ew zorî û zordestiya li ser serê Kurdan, ew perîşanî û kambaxbûyîna welatê Kurd, ew kafîstanî û tarîstaniya kemalîstanî, Mîrê Zîrav mecbûr kiriyê ku, li defa hewarê bixwe û gazi xortên Kurd bike. Ji ber vê ye ku, navê kovara xwe kiriyê **Hawar**.

Wexta ku mirov rûpelên **Hawarê** werdigerîne û lê mêze dike, mezinahî û canfidahiya Celadet eşkere tê dîtin. Kurdistan tê pêş çavên mirov; welat ser û bin bûye. Gundan wêran kirine û gundiyan mihacir û belengaz hiştine. Birc û sera, xan û eywan kaviil bûne. Kurd sews bûne, gêj û sersem bûne. Xwe ji bîr kirine. Tev mirîd in, sofî ne, sêx û seyîd in. Kurdtî belengazî ye, sefalet e ji bo hêrkesî. Şerekên hereketan giş wînda kirine. Hatine kuştin û sîrgunkirin. Revîyane û ji welat derketine. Çûne Sûrî, Binxet bûne, xwa avêtine xeta Fransawî. Ketinê bextê Fransa.. Heta niha Osmanî û Îraniyan ew mexlûb dikirin. Lê niha? Niha Îngilîz û Fransiz ji hatine alîkariya Tirk, Faris û Ereb. Wêran e Kurdistan. Xopan e Kurdistan. Bê kes e welatê Kurdan. Te mîrên xwe der da, te pişt re axa û sêxên xwe bi ber da. Te niha xwendevanên xwe bi derî û poxanan xistiye. Ka bibêje çi gunehên me hene "**Dayika Niştiman**"? .. Ku mirov bala xwe dide "**Siya Evîne**" mirov xweziya xwe tîne bi "**Mem û Zîn**" ê.

Wê bidomê

Ehmedê Xanî: Kaniya çanda neteweyî

Gavan Koçer

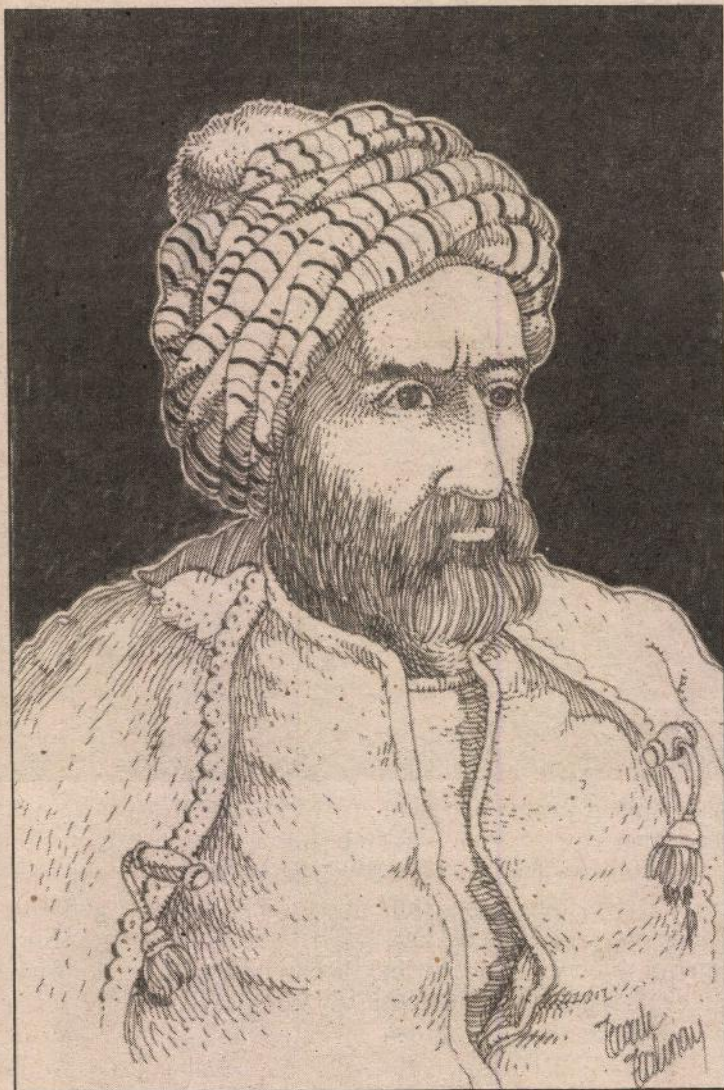
Di dîroka mirovatiyê de mirov rastî gelek kesên navdar tê. Wan bi hinek xisûsiyet û taybetiyên xwe ve civat û netewe xistine bin bandoriya xwe. Berhemên wan di nav civakê de ew kirine xwedî rûmet û qedrê. Ew bi niviskariya xwe, bi hunermendiya xwe, bi muzîkvanîya xwe, bi zanyariya xwe bûne nûnerê civat û neteweya xwe. Li ser gerdûnê kesên wiha di geleki civatan de peyde bûne. Lê peydebûn, mezinbûn û nemezinbûna wan bi avahî û rewşa civakê ve girêdayî ye. Civak li gor rewş û derfetên xwe dikare wan serbilind ji bike. Û serê wan li erdê jî bixe.

Guncayîsta (qabiliyeta) mirovên wiha bi rûmet û giranbûha gelek caran di canxweşiya wan de nehatiye kifskirin û fêmkirin. Ew bi berhemên xwe ve, di rewşeke tarî, nenas de mane: Di vî warî de wêjeyanê Kurd ê bi rûmet **Ehmedê Xanî** minakekî berbiçav e.

Ehmedê Xanî dîroka literatûra Kurd, sembola netewebûna gelê Kurd e. Taybetiyên gelê Kurd ên gelêri bi tevahî di kesaniyê wî de hatine nûnirandin. Zimanê wî, exlaqê wî, ramana wî, jiyana kesên, bikaranîna rindiya xwezayê, hunera wî ku di **'Mem û Zîn'** de afirandiye, xisûsiyetên neteweya Kurd ên herî mezin û pîroz in. Ew rengê gelê Kurd e. Di wî de mirov dikare bi her celebî rewşa civaka Kurd a wê demê bibîne û binirxîne. Wî di dîroka literatûra Kurdî de, demeke wekî ronensansê vekirî ye. Ew qelafeta kompozîsyona ku wî di Mem û Zîn'ê de pêk aniye, dramaya civakê gelê Kurd bi xwe ye. Bi kurtî ew sembola poeziya neteweyî ya gelê Kurd e.

Naveroka hunera wî xurt û kûr e. Berhema "Mem û Zîn"ê him giranî dide taybetiyên lokali, hem jî yên gerdûnî. Herçend berhem di sedsala 17'an de hatiye nivisandin jî, Xanî bi zimanekî delal di berhemê de dem û cihêkî bêdawî afirandiye. Xanî berhema xwe bi **sur-realîzm û realîzmeke** hevdeng mînanîye. Ango surrealîzm û realîzma hevdeng bi hev re, tenist bi tenist dijîn. Wekî din keramet û mûcîze û rewşa civakê Kurdî bi hev re cawa tîr nîrxandin?

Lê ci mixabin nîrxekî gewherî wekî Xanî ne di jiyana

Ehmedê Xanî

xwe de, ne jî îro jî aliyê civaka Kurd û navneteweyî ve nayê naskirin. Em li wî xwedî derneketine. Ew hê jî nebûyê malê gelê Kurd, di nav wan de rûnenîstîye, ji wan re biyanî ye. Dema ji civaka xwe re biyanî be, civaka navneteweyî re biyanîbûn jî hêsantir dibe.

Heger em li wî xwedî dernekevin, wî nekin malê gelê Kurd de dijmin wekî her tistî dev biavêje vê nirxa me jî û birûxîne. Ji xwe dijmin dest pê kirîye jî. Em jî bi tenê gazînen xwe dikin.

Divê mirov çî bike?

Heger mirov li dîrok, literatûra Îngilîstanê binêre dibîne ku, **Shakespeare** epokekî ye. Bi taybetî jî di warê dramayê de. Ronensansa literatûra Îngilîstanê bi wî dest pê nekir? Bi **"Hamlet"** a xwe ew bû nivîskarê poeziya neteweyî ya Îngilîstanê. Îro jî pîraniya literatûr û hunera Îngilîstanê di bin bandoriya vê pênûsa tûj de ye. Li Norwecê jî **İbsen** ristekî wiha peyda kirîye. Gelo Shakespeare û İbsen xwe bi xwe di civakê lokalî û navneteweyî de bûne navdar? Helbet bersiv na ye. Di warê danaşîna wan de rista civakê Îngilîstan û Norwecê nayê inkarkirin. Wan ciqas berhemên xwe nivisandin, civakên wan

jî bi calakiyên xwe yên bêhempa naveroka berhemên wan naskirin û ew dan nasîn. Berhemên wan kirin mijara filman, sanoyan. Bi vî qeydeyî jî nîrxandin, ji van nîrxan wan encamên nû derxistin.

Divê em bêrê. Xanî bixwînin. Kesaniyê xwe di rihê poeziya neteweyî de bibînin. Ji berhemên wî film û rêzefilman, sanoyan biafirînin. Niwêntgeh û sanogehan bikin mala Xanî. Helbestên wî dramatikî ne û realîzmeke hevdengî dihewînin. Ew tistên ku "Mem û Zîn" dijîn, xewnên wan, mîlozîmên (kabûs) ku pêgera wan dibînin, felsefeya "Mem û Zîn"ê diavêjin ras tiyek ku dikare, di filman de di sê planan de were listîne. Bi vî qeydeyî Xanî zû dibe malê gelê Kurd û ji def û qurnaziya dijmin jî xilas dibe.

Belê hê jî ne dereng e. Kaniya canda neteweyî hem dikare di qada neteweyî hem jî ya navneteweyî de bê naskirin û mezinahiya wî bê bilindkirin. Ev yekî jî di destê gelê Kurd de ye. Xwendî, nexwendî, nivîskar, nenivîskar, regîsor, neregîsor, mele, nemele, jin û mîr bi gîstî divê xwedî li vê berhema xwe ya hêja derkevin. Û nehêlin ew bikeve destê dijmin.

AZADÎ

Abdurrahman Durre

Ez a rast bibêjim

Di dema zarokatiya me de, li gundê me, çirokvanekî bi nav û deng hebû. Navê wî Evdilahê Ûso bû. Jê re digotin Apo (Rihma Xwedê li miriyên we û li wî be). Rihspiyekî pîspor û dinyadîti bû. Mijûlî û galegalên pîr xweş dikirin, li ser meseleyên civakî û siyasî jî dirêj dirêj disekinî, dipeyivî û di dawiyê de digot: "Ez ya rast bibêjim?". Civat dikeniya û jê pîrs dikir, digot: "Apo, qey te heta niha rast nedigot, tu yê teze ya rast bibêjî?". Apo jî dikeniya û digot: "Yanî, ez dixwazim xebera dawiyê bi kurtayî ji we re bibêjim." Û dest pê dikir xebera xwe ya kurt a dawî digot.

Ez jî di vî wêjê xwe de, dixwazim ku xebereke kurt ji TC'ê û fermandarên wê re bibêjim. Bila li qisûrê jî nenêrin, êdî hindurê me zer bû. Me, pîrî guhê xwe da virr û fortên

Roja ku leş û cenazeyên mehmetçikan teslîmî bav û birayên wan dikirin, dişandin welatên wan, İsmet Sezgin'ê axa jî bi keçên xwe yên sosyete re di televizyonê de dans dikir, govend digirt. Eger kurê İsmet an jî kurê Gureş Paşa bi arsimê biketana yan jî pêçiya wan xwîn bûbûya, wê bi rojan di telaşa wan de bûna û şîn bikirana.

wan, mejiyê me çelq bû. Gotineke pêşyan heye, dibêje ku, "Serê heft xebereke e, serê heft newalan jî newalek e".

Xebera me ya dawiyê jî wan xapxapokan re ev e ku, meseleya Kurd û Kurdistanê êdî bi virr, derew, plan û xapandinên gemarî û klasîkî, bi zîlm û zor, kuştin, talan û xerakirinê, bi zirtê zirtan û pesn û fortên zarokî û bêhi-

şî nayê helkîrin û çareserkirin. Yek çareyek bi tenê heye ku, ew jî naskirin û qebûlkirina Kurd û Kurdistanê û hemû mafên wan ên insanî, civakî, rêzanî û neteweyî û bi wan re wek mirovan, wek birayan diyalog çêkirin û lihêvhatinî ye. Bi kuştin û qirkirinê, bi zirt û fortan, bi xwîn xwarîti û barbarîtiya faşîstî êdî mesele napişkive û hel nabe. Çare lê nayê dîtin. Hem jî divê ku vî rastiyê jî qebûl bikin û bibînin ku êdî leşker û ordiya Kurdan jî heye. Li hemberî mehmetçikan, êdî memocik û şemocikên wan jî hene. Ew bi hezar mehmetçikan bi zor dikarin çend memocikan bikujin. Lê panzdeh, bîst memocik û şemocik dikarin ku çil, pêncî, sed mehmetçikan hêsir bigirin û heft û tola xwe jê hildin.

Ev jî heqîqet û rastiyêke pîr tahl û dilşewatiyêke pîr mezin e û di nava mehmetçikan de zarokên Gureş Paşa û İsmet Sezgin'ê yên fermandarên din tune ne. Zarokên wan jî wekî wan li ser piştê zarokên gundî û karkeran zirt û fortên xwe didin, di bar, pavyon, diskotek, geşt û seyranan de, demên xwe diborînin, mest û serxweş û berdoş in. Roja ku leş û cenazeyên mehmetçikan teslîmî bav û birayên wan dikirin, dişandin welatên wan, İsmet Sezgin'ê axa jî bi keçên xwe yên sosyete re di televizyonê de dans dikir, govend digirt. Eger kurê İsmet an jî kurê Gureş Paşa bi arsimê biketana yan jî pêçiya wan xwîn bûbûya, wê bi rojan di telaşa wan de bûna û şîn bikirana. Lê ku bi sedan zarokên gundî û feqîran tîr kuştin, qet ne xema wan û dev jî zirt û fortên xwe yên hemmasî û xwîn xwarî bernadin.

Divê ku gelê Tirk jî vî rastiyê bibîne û jî wan fermandarên zirtêk û lefezan re bibêjin: "Êdî bes e, hûn me jî dixapînin, bi wêten, millet, sakarya. Beredayî me bi hev didin kuştin. Kurd jî insan in, birayên me ne, bes me bi hev bidin kuştin! Gelî xwîn xwarên barbar bes e! Heq û mafên wan ên demokratîk û neteweyî bes xesp bikin. Bes zar û zêçên wan bikujin û di televizyonê de nişanî dê û bavên wan bidin, şerm û fedî bikin, ji Xwedê bitirsin! Çare, naskirin û qebûlkirina mafên Kurdan e. Kurdistan aza ye, biratî û wekhevîya her du gelan e.

A rast ev e, wekî din jî xapandin û virr in.

Welat êdî germ dibe

Şer careke din dest pê kir. Bi rastî tu caran qut nebûbû. Dijmin weke sayê har rojekê tenê jî êrişên xwe nebirrîn. Di dema şerrawestîne de gerîla her çiqasî êriş nebirin ser leşkerên Tirk jî, dewleta Tirkî bi hemû hêzên xwe ve êrişî ser gel û gerîla kir. Weke ku rojên qutkirina şer ji xwe re firsend bibîne û bixwaze di van rojan de bi ser keve, wiha bi dijwarî êriş kir. Lê bi amadekariyên PKK'ê û gerîla ev êrişên wê tev vala derketin û yê bi ser ket dîsa gelê mebû.

Denîz Anter

Şer careke din dest pê kir. Bi rastî tu caran qut nebûbû. Dijmin weke sayê her rojekê tenê jî êrişên xwe nebirrîn. Di dema şerrawestîne de gerîla her çiqasî êriş nebirin ser leşkerên Tirk jî, dewleta Tirkî bi hemû hêzên xwe ve êrişî ser gel û gerîla kir. Weke ku rojên qutkirina şer ji xwe re firsend bibîne û bixwaze di van rojan de bi ser keve, wiha bi dijwarî êriş kir. Lê bi amadekariyên PKK'ê û gerîla ev êrişên wê tev vala derketin û yê bi ser ket dîsa gelê mebû.

Berîya çend rojekê biryar hat standin ku, şer dîsa xurt bibe. Ji wê rojê û vir ve, şer dîsa geş bû. Hinek kesên digotin, "PKK dev ji şer berda" yan ew kesên kêmbawerî ku digotin, "Gelo PKK bêqewet ket!" dîtin ku, di nava gafleteke pîrr mezin de ne. A muhîm taktîka gel bi ser ket. Gerîla amadekariyên xwe xurt kirin, gel nefeseke kûr kişand

û ji hêla siyasî ve gelek îmkân ji destê dewletê hate derxistin.

Niha roj ber bi havînê ve diçin. Di demeke nêzik de roja bîranîna şehîdên Berxwedana 14'ê Tirmehê tê. Di wê rojê de hemû gelê Kurd bi bîranîna şehîdên me yên mezin divê rabin ser lingan û li hember êrişên dijmin, bi serhildanan biqîrin, silavan ji şehîdan re bi rê bikin.

Piştî vê roja hêja, roja nûjîyana gelê Kurd a 15'ê Tebaxê tê. Di Panzdehê Tebaxê de gelê me weke ku ji dayika xwe bûbe, wiha bi jiyaneke nû, riheki nû, baweriyekê nû, Ji gorê rabû gav avêt nava alemê. Ew gava ku avêt, îroj tevahiya cihanê ditirsîne. Ev neh sal in dewlet bi hemû îmkaniyetê xwe ve şer dike ku, vê gavê li paş bixwe, an jî, ji dostê wê bê, têk bibe. Lê hem gerîla û hem gelê me ji bo pêşveçûna vê gava birûmet û serkevtinê pîrr eş kişandin, pîrr berxwedan û ser-

hildan bilind kirin û pîrr xwîn û can dan.

Niha dijmin dîsa har bûye, nav di xwe dide ku, serhildanên gel, şer û doza gel bite mirîne. Ji bo vê her roj bi hezaran leşker û teknîkê rê dike Kurdistanê. Lê bawerîya me bi gel xurt e ku, sala 93'yan wê bike sala serhildanan û sala serkevtinê. Îsal armanc ev e ku gerîla parçeyekê welat bi destê xwe bixînin. Aliyekî welat ji neyar pak bikin, rizgar bikin. Ji bo gihîştina vê armancê divê her mirovê Kurd, yê hebekî rihê welatparêzî di dilê wê de heye, li hember dijmin netirse û gav bi paş ve neavêje. Herdem serbilind be û di serhilda-

nan de cihê xwe yê birûmet bigire.

Îsal wê şer pîrr xurt û bilind bibe. Hejmara gerîla ve pîrr zêde bibe. Bila gelê Kurd kêfxweş be ku, îsal dibe xwediyê artêşeke bikaribe welat ji neyar biparêze. Ji bo vê divê her malbateke Kurd ciwanekî xwe bide şoresê. Her xort û qîzên Kurd divê li pêşîya xwe hedef deynin ku zewaca xwe bi şer re, bi welat re, bi rizgariya gelê Kurd re çêbikin. Her malbat bigihê rûmetiya xwediyê şervanan, şehîdan û di nava şoresê de, di serhildanan de cih bigirin.

Îsal şer gurr û geş dibe. Li her çar parçeyê Kurdistanê yekîtiya gel ava dibe. Meclî-

sa Neteweyî bingeha xwe lê dike. Kongreya Neteweyî pêk tê. Mîmkûn e îsal hikûmeta Kurdî jî ava bibe. Lê avakirina wan tev girêdayî biryardarî û bawerîya gel e. Ku gel xwe bide şer û şoresê, ne Tirk, cihan nikare xwe li hember bigire. Weke pelçimên ku li ber lehiyê biherikin wê neyar wiha ji Kurdistanê biherike, derkeve.

Belê gel rêka rast û ya rûmetiyê nas kiriye. Ev rêka serketinê ye. Çiqas xwîn birije, serkevtin ewqas nêzik dibe. Mirov ji rijandina xwînê netirse, ji sekinandina wê bitirse.

XAÇEPIRS

Amadekar: Rasto Zilanî

Çeperast: 1-Serokê Giştî yê Partiya Demokrasîyê (DEP), nivîskarê me û xwediyê Özgür Gündemê. Di wêne de tê dîtin/ Cihê ku tav nabîne 2-Navê Batmânê yê kevin/ Navê beşek ji zimanê Îndo-Ewropî 3-Maçkirin/ Ji Misra qedim navê îlahek 4-Birêvebirin/ Niwênerê leşkerî yê, li wela-tekî biyanî 5-Rengdêrek îşarkî/ Di îslami-yetê de navê mezhebê ku ji 4 mezhebên din cihêreng e 6-Sebir/ Berevajiyê 'nêzik' 7-Li Serhedê navê eşîrek 8-Ne buha 9-Serbest/ Bi Erebi 'ez' 10-Cihê danûst-andina tiştan/ Ard, arvan.

Serejêr: 1-Payîtexta Ermenîstanê/ Bi Erebi 'av' 2-Yê kualê hildigire/ Ezîyet 3-Bermayiyê hingiv; tê helandin û di zeximkirina ta û hwd. de tê bikaranîn/ Daçek 4-Di wateya jîndar de ye û di dîne Zerdûştî de navê Yezdanê mezin e 5-Fireh/ Qey 6-Marqeyekê otomobil û minibusan ku li wela-tekî Ewropaya Rojava tê çêkirin/ Bajarê herî mezin yê Çukurovayê 7-Welatê Enwer Xoce/ Sembola Sodyûmê 8-Baneşanek/ Zîpik 9-Kaxezên ku ji bo sazî û şirketan bi sernivîs têne amadekirin 10-Mêrê xwedî jin, şû 11-Notayek 12-Rêxistina Îrlandî/ Gihanekek

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1												
2												
3												
4												
5												
6												
7												
8												
9												
10												

BERSIVA XAÇEPIRSA HEFTIYA ÇUYÎ

Çeperast: 1-Hafiz Akdemîr 2-Îsraîl/ Emîne 3-NYA/ Rîspî/ Aş 4-Dante/ Rûnî 5-Sekoya/ DDT 6-Klam/ Ba 7-AA/ Edimî 8-Rîqne/ En 9-Îke/ Kanc 10-Îrlanda

Serejêr: 1-Hindekarî 2-Asya/ Lâikî 3-Fransa/ Qer 4-la/ Temen 5-Zîrek/ Deka 6-Alî/ Obî/ An 7-Siyamend 8-DEP/ Înca 9-Emîr 10-Mî/ Üd 11-Înand 12-ReşîtÇeperast:

QERTA ABONETIYÊ

Ji kerema xwe re ji hejmara pê ve min bikin aboneyê rojnameya Welat

Nav:

Paşnav:

Navnîşan:

Bedelê abonetiye razînin:

Li derve: Y. Serhat Bucak

İş Bankası Cağaloğlu Şub.

Döviz tevdiat Hesap No: 3113617

Li Tirkîyê: 385393

Ji kerema xwe re vî cihî dagirin û tevî kopîyeke pelê razandina bedelê abonetiye bişînin.

Navnîşana Welat: Kadırga Liman cad. No.92

Eminönü 34490 İstanbul Tel: 518 25 28

Fax: 518 85 54

Mercên abonetiye:

	Li hundir	Li derve
6 meh	120.000	60 DM
12 meh	240.000	120 DM

Gerîlakî biçûk im
Bi hûner gelek hok im
Xwedî qedir rûmet im
Ne perekî sêlûk im

Comerd û fidakar im
Bi zalîma dikarim
Ji heqê re ez dost im
Ji zûlmê re neyar im.

Çavên dijmin dertînim
Piştî wan ez dişkînim
Mafên bav û kalên xwe
Bi zor ji wan distînim.

Pilingê Kurdistan im
Mêrxas û nêçîrvan im
Dijminên bav û kalan
Yek û yek ez dizanim

Ez gernasê welat im
Bi zanîn û xebat im
Bi ser dijminên xwe de
Wek aşîte ez hatim.

Ez çêjîkê Şêra me
Ne yê dêlegûra me
Ne wek kesê bêxîret
Li dû mal û pera me.
Min her tiştî dîtiye
Heq û neheqî zaniye
Libo libo dizanim

Gerîlakî biçûk im

Pilanên dijmin çi ye?
Bi qeweta xwe dijmin
Tu cara nayê ser min
Qetandine me ji hev

Pilanên wan ên kevin
Ew jî Yahûdî ye
Qûrnaz û firsetçî ye
Rojê fireh kafir e

Ê teng Mihemmedî ye
Bi dev pirr misilman e
Bi dilê xwe şeytan e
Riya riyêkariyê

Ew pirr xweşik dizane
Ez bahoza welat im
Li çîyan û kelat im
Ji millet re fîda ye
Xwîna min û heyata min

Ez pêşmergê gundî me
Ne beg û efendî me
Her zehmetê dikêşim
Ji ber ku nexwendî me

Barê min pirr giran e
Neher wekî çîyan e
Lê li ber qeweta min
Pirr sivik û erzan e

Ezm û hûmmeta mîran
Ê wek piling û şêran
Ger bixwaze dikare
Rake çîya bi bêran

Çîyayê zûlmê rake
Wek atomê belav ke
Dilê însanên mezlûm
Bi heqê carek şa kê

Ûmîda min mezin e
Ezmê min wek hesin e
Li ber ezmeke wiha
Tu tişteke nasekine.

Mele Bêwar

Kûçîkê belengaz çawa gur xeniqand

Di demekê de, li gudekî kûçîkê bîxwedî û beredayî hebûye. Tu kesî pê nizanibûye, ka ev kûçîk ji ku derê hatiye. Lê tevî bîxwedîbûna xwe kûçîk, tim li nava gund bûye.

Dem tê û diçe. Ji gundekî din nêçîrvan ji nêçîrê ji bo xwe ji bagerê biparêzin tene wî gundî. Bi nêçîrvan re gurek jî heye. Nêçîrvan gur bi saxî girtine û bi xwe re anîne gund. Ji ber bagerê nikarin derbas bibin û herine gundê xwe.

Nêçîrvanên gundê cînar dixwazin bibin mêvanê malekê. Ew gurê ku girtine jî bi wan re ye. Darekê xistine devê gur û bi guhê wî ve girê dane. Dema li deriyê malê dixin, xwediyê malê derî vedike û şaş dimîne. Du mêr, ti-

vingên wan li milên wan û gurekî devgirêdayî bi wan re.

Xwediyê malê, ji mêvanan re dibêje: "Kerem bikin werin jor."

Nêçîrvanekî dibêje:

E m ê

werin,

lê ev

g u r ê

h a n

nêçîra

me ye,

emê wî

têxine

ku de-

r e . "

?

X w e

d i y ê

m a l ê

t e w l a

x w e y a

v a l a n î-

ş a n î w a n

d i d e û

g u r d i-

x i n e t e w l ê.

D û r e j î

d e r-

d i k e v î n

j o r .

X w a r i n a

g u r d e r x î n i n

d e r v e û

g u r d e r x î n i n

d e r v e û

g u r d e r x î n i n

d e r v e û

g u r d e r x î n i n

d e r v e û

g u r d e r x î n i n

d e r v e û

g u r d e r x î n i n

d e r v e û

g u r d e r x î n i n

d e r v e û

g u r d e r x î n i n

d e r v e û

g u r d e r x î n i n

d e r v e û

g u r d e r x î n i n

d e r v e û

g u r d e r x î n i n

d e r v e û

g u r d e r x î n i n

d e r v e û

g u r d e r x î n i n

d e r v e û

g u r d e r x î n i n

d e r v e û

g u r d e r x î n i n

d e r v e û

g u r d e r x î n i n

d e r v e û

g u r d e r x î n i n

d e r v e û

g u r d e r x î n i n

d e r v e û

g u r d e r x î n i n

d e r v e û

g u r d e r x î n i n

d e r v e û

g u r d e r x î n i n

d e r v e û

g u r d e r x î n i n

d e r v e û

g u r d e r x î n i n

d e r v e û

g u r d e r x î n i n

d e r v e û

g u r d e r x î n i n

d e r v e û

g u r d e r x î n i n

d e r v e û

g u r d e r x î n i n

d e r v e û

g u r d e r x î n i n

d e r v e û

g u r d e r x î n i n

d e r v e û

g u r d e r x î n i n

d e r v e û

g u r d e r x î n i n

d e r v e û

g u r d e r x î n i n

d e r v e û

g u r d e r x î n i n

d e r v e û

g u r d e r x î n i n

d e r v e û

g u r d e r x î n i n

d e r v e û

g u r d e r x î n i n

d e r v e û

g u r d e r x î n i n

d e r v e û

g u r d e r x î n i n

d e r v e û

g u r d e r x î n i n

d e r v e û

g u r d e r x î n i n

d e r v e û

g u r d e r x î n i n

d e r v e û

g u r d e r x î n i n

d e r v e û

g u r d e r x î n i n

d e r v e û

g u r d e r x î n i n

d e r v e û

g u r d e r x î n i n

d e r v e û

g u r d e r x î n i n

d e r v e û

g u r d e r x î n i n

d e r v e û

g u r d e r x î n i n

d e r v e û

g u r d e r x î n i n

d e r v e û

g u r d e r x î n i n

d e r v e û

g u r d e r x î n i n

d e r v e û

g u r d e r x î n i n

d e r v e û

g u r d e r x î n i n

d e r v e û

g u r d e r x î n i n

d e r v e û

g u r d e r x î n i n

d e r v e û

g u r d e r x î n i n

d e r v e û

g u r d e r x î n i n

d e r v e û

g u r d e r x î n i n

d e r v e û

g u r d e r x î n i n

d e r v e û

g u r d e r x î n i n

d e r v e û

g u r d e r x î n i n

d e r v e û

g u r d e r x î n i n

d e r v e û

g u r d e r x î n i n

d e r v e û

g u r d e r x î n i n

d e r v e û

g u r d e r x î n i n

d e r v e û

g u r d e r x î n i n

d e r v e û

g u r d e r x î n i n

d e r v e û

g u r d e r x î n i n

d e r v e û

g u r d e r x î n i n

d e r v e û

g u r d e r x î n i n

d e r v e û

g u r d e r x î n i n

d e r v e û

g u r d e r x î n i n

d e r v e û

g u r d e r x î n i n

d e r v e û

g u r d e r x î n i n

d e r v e û

g u r d e r x î n i n

d e r v e û

g u r d e r x î n i n

d e r v e û

g u r d e r x î n i n

d e r v e û

g u r d e r x î n i n

d e r v e û

g u r d e r x î n i n

d e r v e û

g u r d e r x î n i n

d e r v e û

g u r d e r x î n i n

d e r v e û

g u r d e r x î n i n

d e r v e û

g u r d e r x î n i n

d e r v e û

g u r d e r x î n i n

d e r v e û

g u r d e r x î n i n

d e r v e û

g u r d e r x î n i n

d e r v e û

g u r d e r x î n i n

d e r v e û

g u r d e r x î n i n

d e r v e û

g u r d e r x î n i n

d e r v e û

g u r d e r x î n i n

d e r v e û

g u r d e r x î n i n

d e r v e û

g u r d e r x î n i n

d e r v e û

g u r d e r x î n i n

d e r v e û

g u r d e r x î n i n

d e r v e û

g u r d e r x î n i n

d e r v e û

g u r d e r x î n i n

d e r v e û

g u r d e r x î n i n

d e r v e û

'Netirsê! Nobedarên çiyayan êdî heval in'

Emîn Terzî

Pistî em bi teqsiyê ji Cizirê derketin du saetan rîya teqsiyê qediya. em daketin me dest bi mesê kir. Qederê du saetan ji em peya mesiyân. ji nîskave hew me dît ku. hinek bangî me dikin:

-Rawestin!

Em rawestiyan. Xortekî temenê wî 22-23 berê kelesinkova xwe ber bi me kiriye. Ji pist zinarekî derket û ji me pirsî:

-Hûn kî ne?

Me ji gerilayê delal re. "Em rojnamevan in" got. Nasnameya me xwest. me berî wî kir.

-Hûn bi xêr hatin. Em ji jixwe li benda we bûn. Ji vê gavê pê ve hûn êdî di emniyetê de ne.

Me destên xwe dirêji hev kirin. Xêrhatinî da hev. Xwe bi me da nasînin. Navê wî Ferhat bû. Me ji navên xwe jê re gotin. Di vê navberê de. ji pas zinarên nependî pênc ses gerilayên din ji derketin. Em mat û heyirî man. Ev ji nîskave wiha ji ku derê peyda bûn. derketin rîya me.

Me û wan ji nasîni da hevûdin. Ber bi siya derina ve em mesiyân û em danistin erdê. Me dest bi peyvî û sohbetê kir. Pistî demekê. cihê em lê rûnistin. gelek germ bû. Em di nav xwêdanê de mabûn. Germa Botan carina ji ya dojehê ne kêmtir e. Vê gavê du gerila tenê mabûn li ba me.

En din weke cawa ji nîskave derketibûn nevegê (ser rê). welê ji wînda bûbûn. Em ji cihê xwe rabûn. cûne cihek hêniktir. Li binî siya darên tûyan rûnistin. Li vir sê heft xortên ciwan. servanên nû hatin ba me. Yek ji wan kec bû. Tev ji sêzdeh cardeh salî an hebûn an ji tune bûn. Kincên gerila hîna nû li xwe kirin.

Me destên xwe dirêji hev kirin. Xêrhatinî da hev. Xwe bi me da nasînin. Navê wî Ferhat bû. Me ji navên xwe jê re gotin. Di vê navberê de. ji pas zinarên nependî pênc ses gerilayên din ji derketin. Em mat û heyirî man. Ev ji nîskave wiha ji ku derê peyda bûn. derketin rîya me. Me û wan ji nasîni da hevûdin. Ber bi siya derina ve em mesiyân û em danistin erdê. Me dest bi peyvî û sohbetê kir. Pistî demekê. cihê em lê rûnistin. gelek germ bû. Em di nav xwêdanê de mabûn. Germa Botan carina ji ya dojehê ne kêmtir e. Vê gavê du gerila tenê mabûn li ba me. En din weke cawa ji nîskave derketibûn nevegê (ser rê). welê ji wînda bûbûn. Em ji cihê xwe rabûn. cûne cihek hêniktir. Li binî siya darên tûyan rûnistin. Li vir sê heft xortên ciwan. servanên nû hatin ba me. Yek ji wan kec bû. Tev ji sêzdeh cardeh salî an hebûn an ji tune bûn. Kincên gerila hîna nû li xwe kirin.

bûn û li bejn û bala wan ci xwe-sik dihatin. Mekapên wan. selemên wan ew dikirin wekî rêwengiyên (rêwiyên) buhistê. Mirov dil nedida li wan binêre. mirov li wê bêjn û bal û wê bedewîtiya wan hejmeke dima. Navên xwe yên nû ji bijartibûn: "Hakî", "Nizar", "Baran", "Mizgîn".

Min ji Hakî pirsî:

Tû çend salî yî?

Bi dengêki bilind û ziz kire qêr:

-Sazdeh!

Em û gerila tev kênîyan. Cunkî: Hakî tistê dixuya. bivê-nevê incex donzdeh an ji sêzdeh salî tê hebû. Lê. ji vê kena me Hakî dilgir bû. made wî sar bûbû. Em ji kena xwe. fedîkar bûn. Min dil kir ku ez hinekî hêrsa Hakî daxim. Bi wê mebestê min jê pirsî:

Te dibistan xwendiyê?

Hinek ponijî û got:

-Belê. min pênc sal xwendiyê.

Hevalê min e rojnamevan bi Kurdî nedizani. Bala min kîsandibû ku wekî ew bi Tirkî bi Hakî re xeber dide. Hakî tistek jê fêm nedikir. Min ev yek ji Hakî pirsî.

Baş e, madem te pênc sal xwendiyê tu çima bi Tirkî nizani?

Vê carê tê bibêji qey tola hêrsa Hakî tev di vê bersivê de civiyaye. welê bi'ezî bersiv da:

-Ma ez zimanê dijminî hîn bûbûma?

Berî êvarê. pistî tarî kete erdê em ji bi rê ketin. Bi rê ve geh sohbet û henek. geh rawestî û îstirehet. pistî ses saetan em gihestî wargeha gerila. Bûbû nivê sevê. na wele berê sibehê. Ji me re tişkî (kucik) danin. êzing berev kirin. ağır vexistin û

cay kelandin: nan. mast. penêr û cay îkrâmî me kirin. Li vê berbangê. li serê van çiyayên azade. li ber agir. nan xwarin. çay vexwarin çî bi çêj e ya Xwedê. Ev tistên raberî me kirin. ev xwarin tev ji ber destên gerila bûn. Nan jî. mast jî. penêr jî wan çêkiribûn. Heya beyanê (sibehê) em ji xwe re axivîn.

Nêzikê nivro gerilayek ber bi me ve hat û xêrhatinî da me. Silavên qomutanê kampê Heval Bedrî ji me re anîbûn û ji devê wî lêborîn ji me xwest ku. karê wî îro pirr in. gelek lihev-xistin çebûne. nikare ji ser bêtêlê rabe were ba me. Navê gerila Qehreman bû. temenê wî 25 jî tune bû. Me demeke dirêj sohbet kir. Ev sê sal bûn ku. ew bûye gerila. Min jê pirsî:

Hevalê Qehreman, heya niha tu ketiyê çend lihev-xistin an gelo?

Heya par vê demê. jimarti-bûn. bûbûn 83. Lê niha ji bir kiribûn lihev-xistinên ku ketiyê bûne cend. Digot: "Lê ji zû ve. ji sedan bihorîne. bawer bibi"

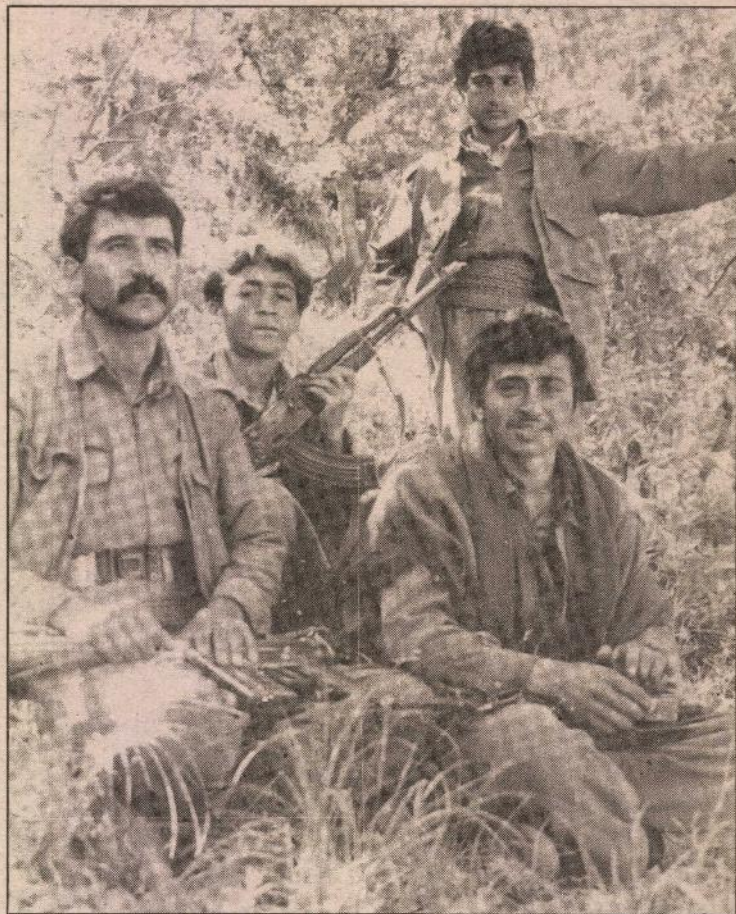
Baş e, heval Qehreman lihev-xistina herî balkêş naye bira te ku tu ji me re bibêji?

Picêkî ramiya û dest bi peyvî-nê kir:

-Havina 1991'î bû. Em li vî cihê ku em lê rûdînin bûn. Em hîna nû hatibûn vê wargehê. Rêveberiya me ya leskerî di-civînekê de bûn. Hew me dît ku. ji me pênc ses metroyan wê de lesker derketin holê. Doja me girtibûn. Hema. di cih de bêtêlê dudilî hevalê me yê qomutan pîma bombeyê kesa û ser wan ve avêt. Bi vî rengî lihev-xistin dest pê kir. Min û hevalin din jî. li ser girikina nobet digirt. Me di cih de biryar da. ku em êri-seke intihari pêk binin û em daberizîn ser wan. Me ji ew dorpeç kirin. Pênc deqîqe horîn. neborîn van dest bi revê kirin. Me sisê ji van kusti-bûn û sê-car birindarên wan jî direviyan. Me ses G-3. du bêtêl û M-1'ek ji wan stand. Bi sedan berik (fisek) ji bi dest me ketin. Yek ji wanên mirî jî serbazek bû. Em hinekî ji cihê lihev-xistinê dûr ketin. Niv saet borî neborî me dît. va ye helikopterek bi nizmavî difire û tê de serbazek. di destê wî de megofonek bi Kur manci dike qêr:

-Hevalino. ez ji

Kurd im. Ez Diyarbekirî

Çar gerilayên ji grubeke gerilayên hêla Botan di dema sohbetekê de

me. ez di bextê we de me hema iznê bidin ku. em cendekên xwe rakin bibin."

Gelek caran tekar kir û hat û cû li raserê me. Me ji bi megafonê bangî wî kir:

-Tu Kurdekî xayînî. Lê belê dîsa jî. ji te re izin. cendekên xwe bar bike û biqêşite here ser rîya xwe.

Qene qinyata tam pê bê ku. emê êrisê nebin ser. me hinekî din jî xwe rakêsa jor. Ew hat danisî. bi arîkariya eskerine li ba xwe. anî sê cendekên xwe li helikopterekî kirin. spas ji me re hildan û fir da xwe cû.

Gerilan ref bi ref wênayên xwe didan kêsan. U ji me dipirsîn:

Gelo. ev wênayên ku de di rojnameyê de derkevin. de kengê derkeve?

Di dema wan car rojên ku her roj em bi kêmayî pênc ses saetan dimesiyân û dicûn. em li rastî cendirmeyekî û cerdevanek bi tenê ji nehatin. Cerdevanî ji sala 1989'an ve her cûye bi pas ve ketiye û niha bi tevayî ji hev de ketiye. Gerila. ci bi qanîkirinê. ci bi êrisên dayî ser wan. cerdevanan tev de anîne rayê. Ji bilî **Qesrik, Dêrgul, Reşîne û Şirnex** û derdorên **Qilibanê** li tu deran cerdevanî nemeve. Xasme bexsandîna (efû) 1991'ê ku PKK'ê ilankiribû gelek tesira xwe dayê gundên Serefiyê. Da-

ra. Hêma. Cêleka. Skeftespî. Zivinga Sikakan. Xurs. Xaran. Beremîrê. Hillalis. Skefta Usivan. Basret. Mistaxê. Êrê. Banêbotiyan. Cifanê. Kiver. Torik. Memûran. Basnaberoj. Eleziz. Berkever. Navyan. Navyana Sêxan û gelek gundên din. Ne cerdevanî maye. ne ji qerakola cendirmeyan an ji dibistan.

Em li ser rîya vegeerê bûn. Li cihê ji hev veqetîne me û gerilayan xatir ji hev dixwestin. Her kesî ji hev re "serkevtin" dixwest û me hevûdin hembêz dikir. mac dikir. Me ji wan re digot: "Silav û serkevtinan ji hevalan tevan re bibin" Hevalê Ferhat ku. me gelek caran bi hev re heta sibehê sohbet kiribû berê xwe da min û got:

-Ji dêl min ve silavan ji Aydinê re ji bi rê kin.

Min gotê:

Çi, Aydin?

-Belê. Aydin.

Çima?

-Çinku ez Aydinî me.

Demek ev Hevalê Ferhadê ku wilo bi Kurmanciyêke xwerû paqij dipeyivî. ewê bi Kurdî "serkevtin" ji Aydinê re dixwestin. Ji Aydinê bû. U hatibû ji bo soresa Kurdistanê tédikosiya. Ji bo avakirina biratiya geian. ji bo rizgar kirina rojên wê bèn. ser dikir. Ey Aydin. bi daxwaziya "serkevtin"ê. ji lawê te Heval Ferhat hezar caran silav ji te re...

Di bikaranîna çekan de gerilayên keçik pirr dilxwaz û pêkhatî ne. Kurd im. Ez Diyarbekirî

- Li ser navê ÎMC Basın-Yayın Ltd. Şti. (adına) Xwedî (Sahibi) Zübeyir Aydar
- Berpirsiyarê Giştî (Genel Yayın Yönetmeni) Abdullah Keskin • Berpirsiyarê Nivîsaran (Yazı İşleri Müdürü) Mazhar Günbat
- Navnîşan (Adres) Başmusahip Sok. Talas Han 16 Kat:3 No:301 • Tel (fax) 512 12 87
- Berpirsiyariya Ewrûpa • Postfach: 1531, 5300 Bonn 1, Germany • Tel: (49) 228-630990 • Fax: (49) 228-630715
- Çapkirin (Baskı) Yeni Asya Matbaacılık • Belavkirin (Dağıtım) Birleşik Basın Dağıtım AŞ.